KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje...$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

No. 47 | "Keleivio" Telefonas: SO 8-3071 | SOUTH BOSTON, MASS. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 23, 1955 | Atskiro Numerio Kaina 10 Centų | 50 METAI

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Demokratų Partija Kritikuoja Valdžios Užsienių Politiką

Smerkia Vyriausybės Mėtymąsi Griežtais Žodžiais; Smerkia Karo Pajėgų Mažinimą; Smerkia Neapsisprendimą Viduriniųjų Rytų Klausimuose; Smerkia Norą Pigiai Pirkti Taiką.

Demokratų partija pereitos savaitės gale jau pradėjo ateinančių metų rinkiminę kampaniją. Dideliame demokratų sąskrydyje Chicagoje kalbėjo žymiausieji partijos vadai A. Stevenson, Estes Kefauver, Averell Harriman ir Hary Truman.

A. Stevenson kalbėjo, kaipo pasiskelbęs kandidatas prezidento vietai. Sen. Kefauver ir gubernatorius Harriman dar nepasiskelbė kandidatais, bet gali greit pasiskelbti.

Visi kalbėtojai griežtai kritikavo ne tik republikonų administracijos vidaus, bet ir jos užsienių politiką. Kalbėtojai nurodė, kad republikonų administracija davė balsuotojams priešingus pažadus. Ji žadėjo pavergtas tautas išvaduoti, bet kartu žadėjo ir išlaidas mažint. Todėl užsienių politikoj vyriausybė kalbėjo griežtais žodžiais, bet viduje mažino ginkluotas krašto pajėgas. Administracijos užsienių politika buvo mėtymasis nuo griežtų žodžių prie nuolaidų. Griežti žodžiai buvo skiriami dešiniajam republikonų sparnui, o nuolaidos praktikuojamos užsienniuose.

Sen. Kefauver griežtai smerkė vyriausybės neapsisprendimą Viduriniųjų Rytų ginčuose. Ten bręsta karas ir jei Amerika neužima aiškios pozicijos, tai dėl to gali kilti karas.

Į demokratų kritiką jau atsiliepė republikonų vadai ir meta kaltinimą demokratams, kad jie kenkia kraštui, kritikuodami šalies politiką.

Adlai E. Stevenson Randa Pritarimo

Pereitą antradienį Adlai E. Stevenson pasiskelbė, kad jis statys savo kandidatūrą prezidento vietai 1956 metais. Jo pasisakymas susilaukė didelio atgarsio visame krašte. Demokratų partijoj Stevensono vardas yra labai populiarus dar iš 1952 metų rinkiminės kampanijos. Tada A. Stevenson surinko 27 milionus balsų, nors platesnei visuomenei jis mažai tebuvo žinomas ir balsų skaičiumi negalėjo susilyginti su išgarsintu ir plačiai žinomu generolu.

Demokratų partijoj pasiskelbs ir daugiau kandidatų. Rimčiausias Stevensono konkurentas bus senatorius Estes Kefauver ir, gal būt, gubernatorius A. Harriman. Bet šiuo tarpu Stevensonas turi aiškią pirmenybę.

Rusų Diktatoriai Lankosi Indijoje

Rusijos diktatoriai N. Bulganin ir N. Chruščiov dabar lankosi Indijoje. Vėliau jie vyks į Burmą ir grįš namo per Afganistaną.

Indijoj rusai pasitinkami labai iškilmingai, bet kokios praktiškos reikšmės jų kelionė turės tarptautinėj politikoj dar per anksti spręsti. Kai kas pranašauja, kad rusai pradės vykinti savo "Marshallo planą" Azijos kraštų ūkiui stiprinti, bet daugumas stebėtojų linksta manyti, kad rusai daugiau kalbės ir žadės, negu jie ištesės.

Indijai ateinantiems 5 metams reikalinga pusantro biliono dolerių paskolos iš užsienių ir vargu Rusija jai tokią paskolą gali duoti. Kai pinigų reikės Indija atsimins kelią į Washingtoną.

Lėktuvo Nelaimėje Žuvo 27 Žmonės

Pereitą penktadienį vienas lėktuvas su kariškiais ir civiliais keleiviais skrido iš Seattle, Wash., į rytus. Tik pakilęs lėktuvas nukrito žemyn. Iš 67 žmonių lėktuve 27 užsimušė vietoje, tame skaičiuje 25 kariai ką tik grįžę iš Tolimųjų Rytų atostogų. Kiti keleiviai išliko gyvi, bet beveik visi buvo sunkiai sužeisti.

Kitas lėktuvas su 5 kariais ir 9 civiliais žmonėmis nukrito Nevados valstijoj. Tarpe skridusių tuo lėktuvu buvo brocktoniškis karys Urolaitis.

Sekmadienį gelbėtojai pasiekė Nevadoj į Charleston kalną atsimušusį lėktuvą ir visus 14 žmonių, kurie jame skrido, rado negyvus.

Mirė Vincas Jankauskas

Lapkričio 20 d. Hobokin, N. J., miesto ligoninėj vėžio liga mirė Vincas Jankauskas, 75 metų amžiaus buvęs ilgus metus imigracijos įstaigos inspektorius New Yorke, nuoširdus savųjų tautiečių rėmėjas.

Velionis buvo vedęs 3 kartus. Jo pirmoji žmona buvo dr. Aldona Šliūpaitė. Su ja persiskyręs, jis vedė turtingą Anglijos pilietę, o jai mirus, bostonietę muzikos mokytoją Tataronytę.

Palaidotas Hobokin kapinėse lapkričio 22 d.

EGIPTIEČIAI IZRAELITŲ NELAISVĖJE

Izraelio karys varo į nelaisvę paimtus Egipto karius

Ženeva Supliuško, Biudžetas Balanse

Biudžeto direktorius R. R. Hughes, po pasitarimo su prezidentu D. D. Eisenhoweriu, sakė spaudos atstovams, jog vyriausybė dar tikisi, kad jai gal net ir šiais metais pasiseks subalansuoti biudžetą, o ateinantiems metams esą veik tikra, kad biudžetas bus išlygintas.

Krašto apsaugos sekretorius C. E. Wilson, grįžęs iš Ženevos, sakė, kad nepasisekimas Ženevoje nebuvo toks, kad dėlto reikėtų didinti išlaidas krašto gynimo reikalams.

Biudžeto subalansavimas reiškia, kad išlaidos ir pajamos yra maždaug lygios.

Biudžeto subalansavimas buvo pažadėtas 1952 metų rinkimų kampanijoj. Dabar, kai ateina nauji rinkimai, vyriausybė stengiasi tą pažadą išpildyti ir jau nemažai sutaupų padarė mažindama krašto gynimo išlaidas.

Fanatikas Peršovė Irano Premjerą

Irano ministerių pirmininkas Hussein Ala lapkričio 17 d. buvo peršautas mečetėje (bažnyčioje) jam besimeldžiant. Policija tuoj teroristą pagavo, o premjeras nugabentas į ligoninę. Jo gyvybei pavojus negresia.

Teroristas, 32 metų Ali Zulghaded, sako, kad jis norėjęs pradėti kovą prieš žmonių ištvirkimą ir prieš nesilaikymą Mahomedo įsakymų. Vienu iš "ištvirkimo" kaltininkų jis skaitė vyriausybės vadą ir todėl jį pavaišino kulipka.

DETROIT, MICH.

Renkasi socialdemokratai

LSS 116 kuopos susirinkimas bus buvusioj Lietuvių svetainėj (25-tos ir W. Vernor Hv kampas). Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes tik bendromis jėgomis tegalime savo veiklą pagyvinti. Kviečia ir laukia

Kuopos Valdyba

Austrija Prašo Sienoms Garantijų

Austrijos vyriausybė atsikreipė į didžiąsias valstybes, kad jos paskelbtų Austrijos sienų garantiją, kaip jos pasižadėjo tą padaryti taikos sutartyje su Austrija. Kartu pačioj Austrijoj vyriausybė ir visuomenė pradeda aiškintis, ka reiškia Austrijos "neutralumas", kuris rusams reikalaujant buvo įrašytas į Austrijos taikos sutartį.

Austrijos vyriausybė aiškina, kad neutralumas reiškia, jog spauda ir radijas turi susilaikyti nuo nedraugiškų pastabų apie „rytinius kaimynus", bet apie vakarinius kaimynus, tur būt, galima sakyti ką nori. Austrijos spauda protestuoja prieš tokį neutralumo aiškinimą. Ji sako, kad neutralumas reiškia nesidėjimą į kariškas sąjungas ir neleidimą kitoms valstybėms turėti karo bazes Austrijos žemėje ir visai neturi varžyti spaudos ar radijo pasisakymų tarptautinės politikos klausimais.

BULGANINAS ŽADA SUTARTI su VAKARAIS

Sovietų premjeras Indijoj apgailestavo, kad Ženevos antroji konferencija nedavė jokių rezultatų, bet sakė, kad rusai visvien tiki, jog susitarimas su Vakarais bus prieitas.

Indijos vadas Nehru ta proga priminė, kad Indija nėra prisidėjusi nė prie vieno kariško bloko ir tik nori priklausyti prie "taikos bloko."

GVATEMALOJ RINKIMAI GR. 18 D.

Gvatemalos respublikoj, kur valdo perversmininkų 1954 m. liepos mėn. pastatytas prie valdžios diktatorius Castillo Armas, paskelbti rinkimai į parlamentą, kurie įvyks gruodžio 18 d. Dabar vyriausybė leido Gvatemaloj organizuoti politines partijas, bet kiek rinkimai bus laisvi, dar per anksti sakyti.

Izraelis Prašo Amerikos Ginklų

Izraelio vyriausybė kreipėsi į Ameriką su prašymu duoti jai lengvomis išsimokėjimo sąlygomis modernišku ginklų. Žydai sako, kad Egiptas gauna iš Sovietų bloko ginklų už 70,000,000 dolerių ar gal net ir už visą šimtą milionų dolerių. Žydai norį gauti kad ir mažiau jiems būtinai reikalingų ginklų iš Amerikos, kad "jėgų lygsvara" būtų išlaikyta.

Arabų valstybės grasina, kad jos ne juokais pradės ginklavimosi lenktynes, jei Amerika duos ginklų žydams. Amerikos vyriausybė dar nėra apsisprendusi dėl ginklų davimo žydams, ar gal tik neskelbia savo apsisprendimo. Nepatogumas yra tame, kad Amerika nenori nei žydų valstybės apleisti ir kartu nenori nė su arabais perdaug pyktis.

LENKAI MINI MICKEVIČIAUS MIRTĮ

Lapkričio 26 d. sueina 100 metų nuo mirties garsaus lenkų poeto Adomo Mickevičiaus. Jo mrities sukaktuvės minimos ir Lenkijoj ir lenkų laisvajame pasaulyje.

A. Mickevičius buvo kilęs iš Naugardėlio, Lietuvos teritorijoj ir savo veikalams temas ėmė iš Lietuvos gyvenimo. Lietuviai dažnai jį skaito savo poetu, rašiusiu lenkų kalba.

A. Mickevičius buvo didelis rusų imperializmo priešininkas ir visą savo amžių kovojo prieš rusų viešpatavimą Lenkijoj, bet dabar rusų okupuotoj Lenkijoj Varšuvos lėlių valdžia jo mirties sukaktuves irgi mini.

TYRINĖS BOLŠEVIKŲ ĮTAKĄ SPAUDOJE

Senato saugumo komisija tęsia tyrinėjimą bolševikų įtaką spaudoje. Šią savaitę komisija posėdžiauja New Yorke ir apklausinės eilę liudininkų apie komunistų veiklą spaudoje ir žurnalistų organizacijose.

Po Ženevos Vėl Tęsiamas Šaltas Rytų-Vakarų Karas

"Ženevos Dvasia" Išgaravo, Bet Karo Bus Vengiama; Tarp Vakarų ir Rytų Prasideda Naujos Varžytinės Visame Pasaulyje; Amerika Sieks Teisingos ir Pastovios Taikos

Moroko Sultonas Vėl Savo Soste

Prieš du metus pašalintasis nuo sosto Moroko sultonas Ben Youssef pereitą savaitę grįžo į savo sostą ir paskelbė, kad jis susitaręs su Praucūzija dėl Moroko nepriklausomybės ir dėl artimo bendradarbiavimo su ja.

Sultonas į sostą grįžo prancūzų karių lydimas, o minios morokiečių jį iškilmingai pasitiko, kaipo pergalėtoją kovoje prieš prancūzus ir jų sąjungininkus pačiame Moroke.

Dabar sultonas paskirs naują vyriausybę, kuri ves derybas su prancūzais dėl nustatymo naujų santykių tarp buvusio protektorato ir Prancūzijos.

Kol kas visame Moroke nacionalistai ir sultono šalininkai kruvinai atsikeršija tiems arabams, kurie bendradarbiavo su sultanu Arafa ir su prancūzais. Jau keli desėtkai žmonių paskersta ir daugybė sužeista. Prancūzai į morokiečių savitarpines skerdynes mažai tesikiša, lyg ir laukdami, kad morokiečiai pamatytų, kaip atrodys gyvenimas protektorate be prancūzų "globos." Prancūzai tik saugo europiečių gyvenamus kvartalus miestuose.

BIZNIO PELNAI MUŠA REKORDUS

Amerikos korporacijų pelnai šiais metais pasieks 44 bilionų dolerių (prieš taksų mokėjimą). Tai yra rekordiniai pelnai, kokių biznieriai nėra turėję niekada.

Kartu su tuo vyriausybės šaltiniai skelbia, kad farmerių pajamos vis dar eina mažyn ir dar nesimato galo, kada jų pajamų mažėjimas sustos.

Biznierių pelnai 1954 metais siekė 34 bilionų dolerių, o 1951 metais, kada pelnai buvo rekordiniai, jie siekė 41 biliono dolerių.

AR NIKE KANUOLĖS APSAUGO MIESTUS

Karo aviacijos viršininkai sako, kad dabar apie miestus statomis "Nike" kanuolių batarejos negali apsaugoti miestų nuo greitųjų lėktuvų. Buvo daromi bandymai, "Nike" kanuolės numušė kelis lėktuvus be pilotų, bet su greitaisiais lėktuvais bandymų nebuvo daroma.

Pereitą savaitę Ženevos didžiųjų ministerių konferencija pasibaigė visišku nepasisekimu. Ten nieko nesutarta ir net nenumatyta, kada didieji ministeriai vėl susitiks tartis.

Valstybės sekretorius J. Foster Dulles savo kalboje į tautą nurodė, kad ir toki nepasisekusi Ženevos konferencija buvusi naudinga. Esą ji parodė Vakarų valstybių vieningumą ir kartu parodė, kad Rusija nėra linkusi daryti jokių nuolaidų pasaulio taikai užtikrinti. Ženeva parodė, kad Rusija neatsisako nuo savo tikslų dominuoti pasaulį ir nenori tikros taikos tarp valstybių.

Prezidentas D. D. Eisenhower po Ženevos konferencijos nepasisekimo paskelbė, kad Amerikos vyriausybė ir toliau dės visas pastangas, kad pasaulyje būtų įgyvendinta teisinga ir pastovi taika.

Su Ženevos antrąja konferensija tarp Rytų ir Vakarų prasideda naujos varžytinės. Karo, atrodo, ir vieni ir kiti vengs, bet varžytinės eis visame pasaulyje dėl įtakos, dėl patraukimo į savo pusę įvairių Azijos ir Afrikos tautų, dėl ūkiškos įtakos ir dėl ginklų persvaros.

Ženevos "dvasia", tarp liepos ir lapkričio mėnesių, 1955 metais, buvo trumpas atlydis šaltajame kare, kuris tęsiasi toliau.

Siulo Sprogdinti H-Bombą Viešai

Amerikos Atominės Komisijos narys Thomas E. Murray pereitą savaitę pasiūlė, kad Amerika išsprogdintų vieną galingą vandenilio bombą Pacifiko salose ir sukviestų visų valstybių aukščiausius ekspertus pasižiūrėti, kas liktų iš jų miestų ir pramonės centrų, jei toki bomba jų kraštus aplankytų.

Tam originališkam pasiūlymui pritaria ne visi Atominės Energijos Komisijos nariai, o spaudoje eina įdomūs spėliojimai, kiek toks viešas vandenilio bombos sprogdinimas prisidėtų prie pasaulio taikos išlaikymo.

2,000 NEPASIRODĖ

New Yorko mieste 2,000 pašauktų karo tarnybon vyrų nepasirodė naujokų priėmimo įstaigoje. Policija dabar pradeda jų ieškoti.

Gyvins Lietuvos bylą

Ženevos dvasios laikotarpyje, tarp šių metų liepos ir lapkričio mėnesių, Lietuvos byla buvo gana neaiškioje, jei sakyti liūdnoje padėtyje. Prezidentas D. D. Eisenhower Ženevoje užsiminė apie reikalą grąžinti laisvę "satelitams," bet paprastai į Sovietų Rusiją įjungtų Baltijos kraštų satelitais nevadinama. Satelitais supratama tos valstybės, kurioms rusai užkorė bolševikiškus režimus, bet kurie formaliai dar nėra nustoję nepriklausomybės išvaizdos, nors esmėje yra Maskvos tvarkomi ir išnaudojami.

Baltijos kraštai Ženevoje pačių didžiųjų konferencijoj visai nebuvo minimi, o antroje Ženevoje spalio-lapkričio mėn. Vakarų valstybės siūlė Rusijai garantuoti jos imperijos vakarines sienas nuo galimo kada nors ateityje vokiško puolimo. Tos bolševizmo imperijos sienos dabar yra Lenkijos-Vokietijos siena prie Odros-Nysos upių (Oder-Neisse). Tuo būdu Vakarų valstybės siūlė rusams garantuoti, kad Baltijos šalys liks anoj pusėj geležinės uždangos ir kad nieks nesikesins tų valstybių išvaduoti. Tiesa, formalaus Baltijos šalių pripažinimo Rusijai Amerika, tur būt, nebūtų dariusi, bet, garantavus bolševizmo valdomų sričių sienų neliečiamybę, faktiškai pripažįstama rusams visos už tos sienos esančios žemės.

Toki buvo Amerikos ir kitų Vakarų valstybių pozicija Ženevos konferencijoj. Kadangi iš konferencijos niekas neišėjo, tai ir Vakarų siūlytos sienų garantijos savaime atpuolė. Bet pats tas siūlymas rodo, kaip didžiosios Vakarų valstybės žiūri į pavergtųjų tautų likimą. Pavergtoms tautoms linkima išsivaduoti, bet Maskvai garantuojama, kad jos valdomų teritorijų, įskaitant ir pavergtų tautų teritorijas, sienos bus neliečiamos.

Iš to nesunku suprasti, kad Lietuvos, kaip ir kitų pavergtų tautų "byla" dabar yra nemadoje. Ji ir bus nemadoje, kol Amerika ir kitos Vakarų valstybės laikysis tik gynimosi pozicijos ir nedarys jokio rimto bandymo išpurpusią rusų bolševizmo imperiją pešioti ir mažinti. Kol kas tokio bandymo nesimato ir gal tik bolševikams gerai "pasidarbavus" Viduriniuose Rytuose ir Azijos kraštuose bus einama prie tokio bandymo.

Keistai atrodo, bet Amerikos politikos pasisukimas dabar priklauso nuo Maskvos, o ne nuo ko kito. Jei ta politika priklausytų tiktai nuo pačių Amerikos žmonių, tai ji būtų taikiausia, dosni, pilna skambių žodžių ir nieko neveikimo.

Tą lengva suprasti, nes Amerika yra pilnai pasisotinęs kraštas ir jokių teritorialinių ir militarinių ambicijų neturi. Todėl rusams užtenka nusišypsoti, kaip Amerikoje tuoj pasiskelbia tiek ir tiek naivuolių, kurie rusų šypsenas ima už didėlį įvykį ir laukia "amžinos taikos." Mat, kas ko nori, tas į tą ir tiki.

Ar yra galimybė Amerikos politiką paveikti, kad ji daugiau atitiktų gražiems žodžiams ir mažiau vaikytųsi apgaulingas Maskvos šypsenas?

Patyrimas rodo, kad Amerikos politiką daugiausiai paveikia Maskvos valdovai, nors, žinoma, nemažai priklauso ir nuo to, kokio ryžtumo žmonės stovi prie Amerikos vyriausybės vairo. Pavyzdžiui, Korėjos užpuolimas iššaukė Amerikos pasipriešinimą ginklais, o toks pat bolševikų veržimasis į Indokiniją pagimdė tik virtinę žodžių.

Bet yra lietuvių, kurie manosi suradę būdą "pagyvinti Lietuvos bylą" sąskrydžio priemonėmis. Apie tokį pasimojimą praneša lietuvių tautininkų spauda. Esą, reikia "pagyvinti Lietuvos bylą," o todėl reikia sušaukti į Washingtoną kelis šimtus lietuvių, suvadinti į pokylį kiek galima daugiau senatorių, kongresmanų ir vyriausybės pareigūnų ir, kada visi išsikalbės ir pasakys eibes įprastų ir visai neblogų žodžių, tada Lietuvos byla bus "pagyvinta."

Visam tam reikalui tautininkai mano išleisti apie šimta tūkstančių dolerių. Kodėl sąskrydis ir vaišės turi būti tokie brangūs, nepašvęstas žmogus negali žinoti.

Žinoma, tautininkų sukviesti lietuviai ar jų vadai Washingtone kalbės ne savo politinės grupės vardu, bet "vardan viso miliono lietuvių kilmės amerikiečių." Tokius pasigyrimus teko girdėti ir Mindaugo krikštynų minėjime.

Toks "Lietuvos bylos gyvinimas" įvyks ateinančiais metais birželio 13-14 dienomis Amerikos sostinėje, rinkimų įkarštyje, kada politikieriai žada ir mėnulį nuo dangaus nuskinti ir balsuotojams jį įteikti, kaip buketą gėlių, ar gal kaip valgomą sūrį. Sąskrydis daromas, kada niekas dar nežinos, kokia bus Washingtone vyriausybė po rinkimų, kas stovės jos priešakyje....

EINA PAS DULLES

Kairėj matome V. M. Molotovą, Ženevos konferencijos metu einantį—vizito pas John Foster Dulles. Dešinėj Amerikos ambasadorius Maskvoje Charles Bohlen.

Iš Tolimųjų Hawajų

Kai Bomba Hiroshimoje Nukrito

Šiemet sukako dešimts metų, kaip Hiroshimos mieste, Japonijoj, nukrito pirmutinė atominė bomba ir nušlavė pusės miliono gyventojų miestą. Mažai liko liudininkų apsakyti tą baisią istorinę tragediją. Vienas inteligentiškas žmogus, Dr Hachiya, kuris taipgi buvo baisiai sužalotas, bet išliko gyvas, po dešimties metu paskelbė savo dienoraštį, kuriame supažindino pasaulį, kas atsitiko ir kas dėjosi po nukritimo atominės bombos Hiroshimoje.

Pereitą vasarą "Look" žurnale tilpo staipsnis (per (per du numeriu) antrašte "Hiroshimos Tragedija". Tam straipsniui pasirodžius iškišo galvas iš visų papečkių raudonos vištos ir pradėjo kvaksėti: Žiūrėkite, kokia Amerika baisi, kokie jos vadai žvėriški ir kraugeriški! Vienu pasimojimu išskerdė ar sužalojo veik pusę miliono žmonių! Tai todėl jie priešingi pasaulinei taikai, kad jie trokšta nekalto žmonių kraujo ir tt. ir tt. Bet šitos pereklės savo alasu nė vienu žodžiu neprisiminė, kad Amerika tik atlygino japonams už tai, ką jie užsitarnavo Pearl Harbor'e, Hawajuose.

"Pasiduokit arba būsite sunaikinti"

Pirmiau negu amerikiečiai paleido nulemiantį šūvį į japonus, jie davė per tris sykius pasargą: "Pasiduokite arba būsite sunaikinti". Karas jau buvo įžengęs į ketvirtuosius metus, pasarga duota, tai ne iš pasalų užklupta ir žmonės išžudyti, kaip japonai padarė Pearl Harbor, arba kaip Kremliaus propagandistai nori svietui įkalbėti. Prie to, Japonijos premjeras Tojo pats pirmutinis ir po jo kiti aukšti valdžios pareigūnai už Hiroshimos tragediją kaltę seniai prisiėmė ant savęs.

Ir, be to, Dr. Hachiya vargiai sutiktų pasirašyti po tuo straisniu "Look" žurnale, nes dabar tik ką išėjo iš spaudos jo parašyta knyga "Hiroshimos Dienoraštis", kurią į anglų kalbą vertė Dr. Warner Wells, North Carolina universiteto medicinos profesorius. Knyga parašyta bešališkai, vertimas geras ir skaitant gauni visai kitokį įspūdį, negu skaitant tą "Look" žurnale straipsnį, arba iš to straipsnio ištraukas ir savotiškus išvedžiojimus Kremliaus propagandos malūne permaltus.

Rugpiūčio 6 d. 1945 metų

Dr. Hachiya savo knygoj rašo, kad jis rugpiūčio 6 d. 1945 metais buvęs savo namuose. Vidurvasario ramus rytas, šilta ir labai malonu. Sode vaisinių medžių lapai nejudėjo, tik, saulei kylant, sidabriniai rasos lašai krito. Tyras oras maloniai dvelkė. Tik staiga, vienu momentu, lyg žaibo geltona prošvaistė nušvietė visą apylinkę ir jis nejučiom buvo nutrenktas. Iš gražaus jo buto beliko krūva šipulių.

Daktaras šiaip taip išsikrapštęs iš to laužo, jautėsi labai silpnas ir apsižiūri, kad jis visas nuogas, neturi nė siūlelės rūbo. Kas čia atsitiko? Kur mano apsiaustas? Kur mano apatiniai? Gražiajame sode jau nėra šešėlių, nėr lapų nei šakų, tik stuburiai apšepę riokso.

Gričioje jis stovėjo prie pat lango ir žiūrėjo į sodą, dabargi žiūri, kad jo visas dešinysis šonas stiklais sužalotas ir pasruvęs krauju. Atsiminė savo žmoną, jinai buvo kitame kambary. Kur ji dingo? Vardu garsiai šaukė "Yaeko-san, Yaeko-san, kur tu dingai?!" Pradėjo dairytis, ieškoti ir, štai, pastebėjo ją besikapstant buvusios trobos lauže. Jinai irgi nuoga ir visas kūnas krauju pasruvęs. Jiedu išėjo į gatvę ir ten sukniubo ant žmogaus lavono. Kaimynų trobesiai dega ir visas miestas skęsta liepsnose.

Jiedu patraukė link ligoninės, kurioj daktaras buvo administratoriu ir kuri buvo nepertoliausia. Paprastai imdavo tik keletą minučių, bet šiuo kartu ji atrodė labai toli ir niekaip negalima jos prieiti. Pakeliui matė daug lavonų, o kurie žmonės dar stovėjo, nebuvo galima jų pažinti nei su jais susikalbėti, nes tokie turėjo tik minutę kitą gyventi,—jie buvo jau gyvi lavonai.

Pagaliaus dasigavo iki ligoninės, tik jau ne prie tos, kokia čia buvo pirmiau. Mūrai be langų, viduje tik krūva šiukšlių, nėr lovų nei patalinės, nėra gyduolių nei medikalių instrumentų. Tik stogas ant sienų kokiu tai būdu kabo. Vandens niekur nė lašo, maisto nė kąsnio. Iš gražaus didmiesčio beliko krūva pelenų.

Viduryj miesto, kur sprogo bomba, ten neliko nė jokios gyvybės, niekas neatsilaikė. Net storiausi mūrai virto ir tirpo į dulkes. Toliau nuo centro mūrinių pastatų, kaip ir šios ligoninės, bent sienos išliko. Žmonės, kurie buvo toliau nuo langų arba sklepuose prie įvairių darbų, tie mažiau buvo užgauti, o vis vien medikalė pagalba visiems buvo reikalinga, bet gydytojų ir slaugių mažai bebuvo išlikę. Pagalba iš kitur atėjo tik antrą savaitę.

Vaizdas baisus. Kur bedirstelėjai, visur tik lavonus ar merdėjančius matysi, o jei kuriame ir buvo gyvybė, tai tie šaukė padėt jiems greičiau numirti, kad baigtųsi kančios. Lavonus surinkti ir žmoniškai juos palaidoti nebuvo kam.

Antra bomba ir karo pabaiga

Antrą savaitę vėl atėjo Amerikos karo vadų pasarga: "Pasiduokit, arba gausit kitą bombą." Imperatorius Hirohito susišaukė karo štabą ir pasiūlė pasiduot. Bet vyriausis laivyno admirolas ir kartu šalies premjeras Tojo su tuo nesutiko. Tiems militaristams posėdžiaujant ir besvarstant, kas daryt, antra bomba nukrito 590 mylių nuo Tokio, didžiausiam pramonės, ypač laivų statybos centre Nagasaki mieste, kuriame tada buvo 1,531,674 gyventojai.

Kas sekantis? Kuriame mieste kris trečioji bomba? Niekas nedrįso ištarti, bet lyg ant sienos buvo užrašyta — Tokio! Imperatoriaus pypkė jau pradėjo rūkti iš kito galo. Niekas garsiai nekalbėjo, tik patylom kuždėjosi ir visi žiūrėjo į "drąsuolį" admirolą Tojo, kada jis ims peilį ir, kaip garbingam japonui pridera, padarys sau "harakiri." Bet jis vis vien sau galo nedarė, nepasekė Hitlerio pavyzdžiu.

Rugpiūčio 15 d., iš anksto buvo pranešta, kad klausytųsi radijo, bus labai svarbus pranešimas. Plito visokiausi gandai, visi laukė su nekantrumu ir pagaliaus pasigirdo imperatoriaus balsas—"Karas baigtas, pasiduodam." Šitie trys žodžiai pritrenkė visą Japoniją. Kas vyko po to, pakalbėsim kitą syk.

A. Jenkins

"Neužmirština, kaid planuojamam sąskrydžiui bus reikalinga didelių lėšų — per 100,000 dol. Suma nemaža, bet kai visi savo pareigą atliksime, paskirdami po mažytę dalelę, piniginis sunkumas bus lengvai įveiktas...

Iš to pranešimo sužinome, kad norint "vieningiau ir aiškiau" pasisakyti reikia, kad **viena** politinė grupė imtųsi tokį sąskrydį ruošti, visai nesitardama su kitomis grupėmis. Tai vadinasi tautininkų "tradicija."

Kitas dalvkas yra pasigyrimas, kad toks sąskrydis bus "pirmasis Amerikos lietuvių istorijoj." Panašiai buvo sakoma ir apie tuos seniau vykdytus visokius "sąskrydžius," kaip tai "misijų" žygiai Washingtone, Mindaugo krykštas ir pan.

"Susisiekimui" vykdyti reikalinga šimtas tūkstančių dolerių, bet pranešimas sako, jog tai menkniekis, jei tik kiekvienas tautininkas paklos savo "mažytę dalelę."

J. Tysliava aiškina, kad tautininkai jau ne pirmą kartą, būdami Amerkos Lietuvių Taryboje, imasi darbo, kuris lyg ir tektų visai Tarybai daryti. Bet dėl to Tysliava nenusimena. Jei dėl seniau ruoštų "sąskrydžių" Amerikos Lietuvių Taryba jų neišmetė iš savo tarpo, tai to nepadarys nė dabar. Tai kodėl neužsiimti "paralelizmu?"

Kas Savaitė

Po Ženevos

Keturi didieji baigė Ženevos derybas ir išsiskirstė nieko nesutarę. Jie net nesutarė, kada vėl susitiks pasikalbėti. Net ir bendro pareiškimo didieji negalėjo padaryti ir nesiryžo "tiešyti" žmonių tuščiais žodžiais.

Vakarų valstybės savo bendrai paskelbtame pareiškime kaltę už Ženevos nepasisekimą verčia ant Rusijos, o Molotovas atsimoka tokiu pat pinigu ir kaltina Vakarų valstybės, kad jos nemokėjusios Ženevos dvasios suprasti.

Kas dabar bus su ta "Ženevos dvasia"? Ji, atrodo, paliks dvasia be vietos ir su laiku pavirs baidykle neklaužadoms vaikams gąsdinti.

Yra ir pasitenkinimo

Jei skaityti Amerikos spaudą, kuri taip aukštino Ženevos dvasią ir prezidento D. D. Eisenhowerio kokius tai nuopelnus Ženevoje liepos mėnesį, tai, girdi, ir antroji supliuškusi Ženeva davė kokios tai naudos. Esą ji parodė, kad ne Amerika ir ne kitos Vakarų valstybės, bet Sovietų Rusija buvo priešinga susitarimui ir nesiilaikė vyriausybių galvų liepos mėnesį sutartųjų nurodymų. Tai ir visas pasitenkinimas iš Ženevos konferencijos.

"Kai nėra žuvies, tai ir vėžys yra žuvis." Jei nėra ko kitu ramintis, tai reikia tenkintis nors tuo, kad ne mes, bet ruskiai sugadino gerą Ženevos reikalą ir po trijų savaičių kalbų viskas paliko toje pačioje vietoje, kaip ir anksčiau buvo.

Pasitenkinimo kelia ir tas faktas, kad rusai iki paskutinės valandos buvo mandagūs ir Vakarų valstybių atstovų nekoliojo, kaip tai jie buvo įpratę daryti seniau. Atrodo, kad rusai pasimokė iš Hitlerio pagalbininko Goebbelso, kurs sakydavo: "mandagiai iki paskutinio kartuvių laipto, bet karti visvien karsime." Molotovas sumandagėjo, bet nepasikeitė.

Rusai Indijoj

Rusų du vyriausiu diktatoriu, Chruščiovas ir Bulganinas, dabar lankosi Indijoj, Burmoje ir Afganistane. Jie ten nuvyko pasisvečiuoti ir, žinoma, kartu pasikalbėti apie visokius biznio reikalus.

Rusų biznis buvusiuose kitų tautų kolonialiniuose kraštuose vis labiau plečiasi. Indijai jie stato plieno įmonę už 90 milionų dolerių, iš Burmos jie perka ryžių perteklių, Afganistanui rusai stato ginklus ir įvairius pramonės išdirbinius, o dabar įsiveržė su savo ginklų prekyba ir į arabų kraštus.

Biznio varžytinės tarp valstybių yra normalus dalykas, bet rusai visada moka biznį susieti su politika. Pas juos ta pati diktatūra ir biznį varo ir politiką veda, o todėl biznis ir politinė įtaka yra suderinama.

Azijoj rusams svarbu sustiprinti "neutralizmą", pakutenti įvairių Azijos tautų "antikolonializmą" ir iš palengvo ruošti dirvą bolševizmui tuose kraštuose.

Kandidatai skelbiasi

Vienas kandidatas ateinančių metų prezidento rinkimams jau išėjo viešumon. Tai yra demokratų buvęs kandidatas 1952 metais Adlai E. Stevenson. Jis pasiskelbė esąs kandidatas ir dirbs, kad demokratų konvencija ji paskirtų kandidatu.

Nepasiskelbė kandidatu, bet savo rinkiminę platformą išdėstė ir vienas republikonas, senatorius W. Knowland iš Kalifornijos. Jis, kalbėdamas Bostone, išdėstė savo pažiūras į įvairius klausimus ir ypač plačiai palietė užsienių politikos klausimus. Atrodo, kad sen. W. Knowland norėtų vėl pakartoti 1952 m. republikonų triksą su "pavergtųjų vadavimu", tiek daug jo pasisakyme vietos skirta rusų pajungtoms tautoms. Tik kažin ar tas pats triksas, pakartotas kitomis lūpomis, po 4 metų duotų tuos pačius rezultatus?

Prieš 4 metus "vadavimas" buvo populiarus šūkis. Bet praktikoje jis išsidvėsė į Ženevos dvasią, o ta, savo keliu, išgaravo į orą.

Perversmai P. Amerikoje

Vienos savaitės bėgyje Pietų Amerikoje įvyko net du kariški perversmai—Argentinoje ir Brazilijoje.

Perversmas Argentinoje pasirodo tiktai tąsa perversmo, kuris nušlavė diktatorių Peroną. Generolas Lonardi, kuris buvo užėmęs Perono vietą, daugeliui žmonių nepatiko todėl, kad jis norėjo „nuosaikiai" ir net "legališkai" likviduoti dvylikos metų diktatūros padarinius.

Be to, prie gen. Lonardi visokie reakciniai gaivalai, ypač klerikalai, buvo pradėję jaustis krašto šeimininkais. Liberališkesni žmonės dėlto reiškė nepasitenkinimo. Naujasis kariškas perversmas buvo įkvėptas peronizmo ir fašizmo priešų, bet kur jie risis ir kur sustos, tą parodys tik ateitis.

Perversmas Brazilijoj buvo visai nekasdieninio pobūdžio. Jis buvo padarytas tam, kad užbėgtų už akių kitiems perversmininkams, kurie ruošėsi neprileisti prie valdžos teisėtai išrinkto šalies prezidento J. Kubitschek'o, kuris sausio 31 d. turi perimti valstybės vairą. Perversmininkai kol kas žada laikytis konstitucijos ir perleisti valdžią šalies rinktam prezidentui.

J. D.

Apžvalga

$100,000 BYLAI PAGYVINTI

Tautininkų "Vienybė" praneša, kad

"Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba, tęsdama Sąjungos tradiciją ir pasiryžusi į gyvesnį Lietuvos laisvinimo darbą, nutarė ruošti Washingtone didelį Amerikos lietuvių sąskrydį 1956 metais birželio 13—14 d. d. Šio žygio tikslas — atkreipti Amerikos politinių sluogsnių dėmesį į Lietuvos padėtį ir sudaryti progą vieningiau ir aiškiau pasisakyti dėl Lietuvos laisvinimo bylos...

"Sąskrydis toks, koks piane numatytas, bus pirmasis Amerikos lietuvių istorijoj. Jo programa išeis toli už lietuvių visuomenės ribų ir apims pačius svarbiausius Amerikos politinius sluoksnius, pradedant senatoriais ir baigiant valstybės prezidentu. Visas sąskrydžio planas vykdomas artimame kontakte su Lietuvos valstybės atstovais. Iš jo numatoma padaryti išvadas, reikalingas tolimesniems Lietuvos laisvinimo žygiams...

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

Massachusetts valstijoj

GARDNER, MASS.

Uždaroma draugija

Lietuvos Sūnų Draugija buvo įsteigta 1910 metais spalio 10 d. Tai pašalpinė organizacija. Anuomet visi nariai buvo jauni, kupini jėgų, veržėsi į darbą, valdybos rinkimuose būdavo didelės varžybos, o šiandien... Tie smarkieji vyrai vieni išmirė, kiti dar gyvi, bet pasenę. Vieni jų mažai beprimato, antrų rankos dreba, nebegali plunksnos išlaikyti, nebegalima priprašyti, kad kas apsiimtų eiti tas ar kitas pareigas.

Jaunieji į draugiją nestoja. Jei tėvai vieną antrą prirašo, tai kol už juos moka mokesčius, priklauso, bet į susirinkimus neateina.

Tokiai padėčiai esant teko vien seniesiems naštą nešti. Šiai draugijos kasininkas Mykolas Slieva tose pareigose išbuvo 25 metus, finansų raštininkas Aleksas Nakutis 20 metų, protokolų raštininkas Aleksas Yuška 13 metų, bet ir jiems jau gana.

Tenka draugiją uždaryti, nors joje dar yra 87 nariai, kurių dalis gyvena kituose miestuose. Težino visi nariai, kad atėjo liūdnas laikas — reik laidoti senųjų ateivių didžius darbus.

Lapkričio 7 d. draugijos susirinkime buvo išrinkti du globėjai, kurie turi rūpintis draugijos uždarymo reikalais. Tais globėjais yra Juozas Galvanauskas ir Albertas Adomaitis.

Gruodžio 5 d. šaukiamas paskutinis narių susirinkimas, kuris nuspręs, kaip padalinti esamą draugijos turtą.

Yra 3 pasiūlymai. Vienas jų numato padalinti visiems nariams lygiai, antras — suskirstyti narius į 3 rūšis ir trečias suskirstyti į 4 rūšis. Padalinti turtą pagal išbūtą draugijoje laiką. Vadinasi, senesnieji nariai gautų daugiau, o trumpiau išbuvusieji mažiau.

Sergantieji nariai pašalpas gaus iki Naujųjų Metų, o iki to laiko tebus išmokamos ir mirties pašalpos.

Klubo vakarienė

Lietuvių Piliečių Klubas (255 Main gatvė) turi nuosavą namą. Jo pirmajame aukšte yra maža salė, o antrame ir trečiame aukštuose 16 kambarių viengungiams gyventi. Juose daugiausia gyvena lietuviai.

Ilgą laiką kažin dėl kokios priežasties nauji nariai nebuvo priimami, bet paskutiniuoju metu jau priimta keliolika naujų narių ir, girdėti, dar žada ateiti tuzinas jaunų vyrų.

Lapkričio 2 d. susirinkime nutarta surengti dešrų su kopūstais vakarienę. Ją rengti pavesta šios sudėties komitetui: A. Adomaitis, A. Yuška, V. Višnauskas, G. Panevėžis, B. Dopkantas ir I. Gronskis.

Vakarienė bus gruodžio 3 d. 6:30 val. vak. Bileto kaina $1.75. Jų galima gauti iš komiteto narių.

A. Yuška

Rinkimus laimėjome

Miesto šeimininkų rinkimus mes, lietuviai, laimėjome, nes vėl išrinkome Eduardą Tamulėną ir Kotryną Kraskauskienę. Mūsų tautietė yra pirmoji moteris miesto taryboje nuo pat Gardnerio įsikūrimo.

Malonu, kad abu išrinktieji yra veiklūs lietuviai. Įdomu pastebėti, kad daug didesnė lenkų kolonija nesugebėjo savo kandidato pravesti.

Girdėjome čiurlioniečius

Gana didokas skaičius čionykščių lietuvių buvo nuvykę į Balfo rengtąjį Bostone čiurlioniečių koncertą. Visi grįžo labai patenkinti.

Pagerbtas Aukštikalnis

Didžiausia rūbų ir baldų krautuvė, kuri priklauso "Rose's Co.," minėjo 45 metų sukaktį. Jos savininkas Rose yra iš Lietuvos kilęs žydas. Jis yra sąžininingas verslininkas ir todėl gerbiamas.

Sukakčiai atžymėti surengtoj puotoj buvo pagerbtas ir seniausias darbininkas Vladas Aukštikalnis, kuris dirba 34 metus. Jis buvo apdovanotas auksine špilkute.

Be to Rosės krautuvėj dirba dar šie lietuviai: Balčiūnaitė, Kulešienė, A. Yurkus ir F. Rukas.

Serga

Gana sunkiai serga Veronika Gelčienė, Yurkuviesienė ir James Meškauskas.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

J. V. STILSONAS

Pereitą savaitę drg. Juozas V. Stilsonas apleido Bostoną ir išvyko į Brooklyną, kame gyvena ir jo šeima. Bostone Stilsonas išbuvo 6 su viršum metų ir visą laiką dirbo "Keleivy". Laisvu laiku jis noliai dalyvavo vietos lietuvių visuomeniniame gyvenime, ypač daug jėgų skyrė Lietuvių Darbininkų Draugijai, vadovaudamas ne tik jos Centro, bet ir skyriaus valdyboms.

Linkime drg. Stilsonui ir Brooklyne sėkmingos veiklos.

WORCESTER, MASS.

Čiurlioniečių koncerte

Apie pusantro šimto worcesteriečių lapkričio 12 d. buvo nuvykę į Bostoną pasiklausyti Čiurlionio ansamblio koncerto.

Nepateko į miesto tarybą

Lietuvių kandidatai: Julija Mack ir Z. Balcom neišrinkti. Pirmoji surinko 1,486 balsus, o antrasis tik 834 balsus, o reikalinga buvo gauti daugiau kaip 6,000 balsų.

Susirgo gen. Adamkavičius

Vėl susirgo Eduardas Adamkavičius, buvęs Lietuvos kariuomenės generolas. Paguldytas į ligoninę.

Parėmė vargo mokyklas

Jonas Bertašius išplatino $25 vertės ženklų Vokietijoje veikiančioms vargo mokykloms ir perdavė pinigus Lietuvai Remti Draugijai, kuri juos pasiųs į Vokietiją.

Dvi vakarienės

Šį šeštadienį bus 2 vakarienės: Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Lietuvių Piliečių Klube, o Bendruomenės apylinkės Maironio Parke.

Šeštadieninė mokykla

Ją lanko apie 60 vaikų, bet dar yra tėvų, kurie savo vaikų į ją neleidžia.

Balfo vajus

Balfo vajui vykdyti išrinktas iš įvairių draugijų atstovų komitetas. Vajus tęsis iki Naujųjų Metų.

Eis kas dvi savaiti

Lietuvių Bendruomenės mimeografu spausdinamos "Lietuvių Žinios" eis kas dvi savaiti. Jas redaguoja V. Mačys, 71 Harrison g.

"KELEIVIO" PRENUMERATOS REIKALAIS PRAŠOME KREIPTIS į P. MILIAUSKĄ (48 MENTON GATVĖ, TEL. PL 2-2212).

PEABODY, MASS.

Turėsime susirinkimą

Šiuo pranešama, kad Amerikos Lietuvių Pašalpinės Draugijos narių susirinkimas bus gruodžio 4 d. Lietuvių salėj (23 Hancock g-vė). Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti, nes reik daug svarbių klausimų išspręsti.

Po susirinkimo visi bus pavaišinti užkandžiais ir gėrimais. Pradžia 3:30 val. po pietų.

P. M.

ATHOL, MASS.

Dviguba šeimos nelaimė

Petronėlė Aksamatauskaitė - Manevičienė mirė sulaukusi 85 metų ir palaidota Kalvarijos kapinėse. Velionė paliko 4 sūnus ir 5 dukteris.

Bet negana buvo tai šeimai šitos vienos nelaimės. Į senelės šermenis vykdama iš Hardwick anūkė Vinsky žuvo automobilio katastrofoj.

HUDSON, MASS.

Pasižymėjo Kuršoniai

Čia gyvena Aleksandro Kuršonio šeima, kuri pasižymi teniso sporte. Riverside teniso klubo surengtose varžybose net 3 tos šeimos nariai laimėjo pirmąsias vietas: abu tėvai ir sūnus.

ORANGE, MASS.

Žuvo Šultienė

Einančią anksti rytą į bažnyčią Šlaviūtė - Šultienę, 72 metų amžiaus, užgavo sunkvežimis ir užmušė.

CLEVELAND, OHIO

Studentų suvažiavimas

Lapkričio 25-26 d. d. Croatian Home salėj (6314 St. Clair Ave.) įvyks Lietuvių Studentų Sąjungos metinis suvažiavimas.

BROOKLYN, N. Y.

LSS 19 kp. susirinkimas

Lapkričio 11 Atletų Klubo patalpoje posėdžiavo LSS 19 kp. nariai. Be eilinių darbotvarkės darbų (protokolo skaitymo ir priėmimo, finansų pranešimo) buvo ir nekasdieniškų klausimų bei reikalų. Kuopos atstovai buvo dalyvavę vietinės A. L. Taryboos metiniame susirinkime lapkričio 7 d. Atskaitomybinį pranešimą LSS 19 kuopai pateikė drg. Žilinskas. Iš pranešimo be kita ko paaiškėjo, kad tautininkai nebenutraukia savo "reikalavimo" dėl vieno socialdemokratų atstovo neįsileidimo į Tarybą. Iš draugų pasisakymų paaiškėjo, kad ne tautininkų reikalas, ką socialdemokratai skiria savo atstovu, o ir net ne vietinės Tarybos teisė tatai spręsti. Tad ateičiai LSS 19 kuopos atstovai vietinėje Taryboje yra įpareigojami protestuoti, griežtai pasisakant, kad tokie "reikalavimai," kaip tautininkų, būtų iš Tarybos darbotvarkės išimti. Socialdemokratus atstovauti vietinėje Taryboje ateičiai yra įgalioti draugai: K. Michelsonas, B. Spūdienė, J. Pakalka, A. Mačionis.

Kuopos susirinkime buvo svarstytas 1905 m. Vilniaus Seimo paminėjimo klausimas. Kadangi Seimo minėjimą imasi ruošti visos keturios srovės (socialdemokratai, liaudininkai, krikščionys ir tautininkai), nusistatyta paruošiamajame keturių posėdyje ir Seimo minėjime dalyvauti, tačiau su sąlyga, kad socialdemokratų kalbėtojas Seimo minėjime būtų visiškai laisvas pasisakyti taip, kaip socialdemokratams privalu. Minėjimo Komitete dalyvauti įgaliojami draugai: V. Michelsonas ir A. Žilinskas.

Susirinkime paaiškėjo (gauta žinių iš V. Vokietijos), kad Balfo pirm. prel. Končius Balfo šalpą tremtiniams skirstyti paveda išimtinai katalikų kunigams. Tad visų srovių ir tikybų bendras fondas — Balfas paverčiamas jau tiktai krikščionių demokratų — katalikų šalpos fondu, katalikų kunigų malonėje esančių. Dėl to yra paakinamas socialdemokratų atstovas Balfe imtis žygių šią nenormalią padėtį išaiškinti ir atitaisyti, kviečiant ir kitų srovių atstovus susirūpinti.

Buvo svarstytas ir reikalingų pagalbos draugų šelpimo klausimas. Tatai turėtų būti pareiga C. Komiteto, kuris, reikalui esant, galėtų kreiptis į kuopas. Dėl Bieliniui paskaičius atitinkamą ištrauką iš laiško iš Vokietijos, susirinkimas nutarė skirti $ 25 susirgusiam džiova, kraujoplūdžio ištiktam draugui socialdemokratui V. Vokietijoje.

Darbotvarkėje buvo d-go Bielinio referatas, tačiau dėl vėlyvo laiko referatas nukeltas į kitą susirinkimą.

Pasitarta ir numatomos suruošti tradicinės metinės kuopos vakarienės reikalu.

Korespondentas

Kas girdėt Chicagoje

Kultūros fondo susirinkimas

Į Kultūros Fondo Tarybą Bendruomenės Valdyba nutarė kviesti šių mūsų kultūrinių institucijų, draugijų ir kitų kultūrinių vienetų atstovus: 1) Lietuvių Rašytojų Draugijos (2 atstovus), 2) Lituanistikos Instituto, 3) Lietuvių Profesorių Draugijos, 4) Lietuvių Žurnalistų Sąjungos, 5) Lietuvių Kalbos Draugijos, 6) Lietuvių Kultūros Instituto, 7) Lietuvių Dailininkų ir Architektų Sąjungos, 8) Lietuvių Dailės Instituto, 9) Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (architektų sekcijos), 10) Lietuvių Mokytojų Sąjungos, 11) Amerikos LRK Vargonininkų Sąjungos, 12) Lietuvių Enciklopedijos redakcijos kolektyvo, 13) Lietuvių Literatūros Draugijos, 14) Lietuvių Studentų Sąjungos JAV, 15) Mokslinių Studijų Klubo, 16) Tėvynės Mylėtojų Draugijos, 17) Dainavos ansamblio, 18) A. Stephens ansamblio, 19) Čikagos vyrų choro. Toliau Kultūros Fondo Tarybos nariais buvo pakviesti dar 8 paskiri kultūros darbuotojai bei rėmėjai. Kultūros Fondo Tarybos posėdžiuose sprendžiamuoju balsu taip pat dalyvaus ir Bendruomenės Valdybos narys kultūros reikalams.

Kultūros Fondo Tarybos pirmasis posėdis įvyko lapkričio 19 dieną.

Kultūros kongreso programa

Bendruomenės Čikagos apygardos valdybai sutikus pasiimti kultūros kongreso rengimo darbus, Bendruomenės Valdyba spalio 9 d. posėdy padarė kongreso reikalu tolimesnius nutarimus: 1) kongresą vadinti Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados lietuvių kultūros kongresu; 2) organizuoti du plenumo posėdžius, kuriuose būtų padaryti du pagrindiniai pranešimai: vienas JAV kultūrininko ir kitas — Kanados kultūrininko; 3) atskirų kultūrinio darbo sričių (pvz. mokslo, literatūros, muzikos, dailės, vaidybos ir tt.) sekcijų posėdžius vykdyti birželio 30 d. vakare (šeštadienį); 4) dėl pranešimų temų ir pranešėjų plenumo posėdžiuose pasitarti su Bendruomenės Tarybos nariais, prašant juos pasisakyti ir apskritai dėl kultūros kongreso.

Kaip jau buvo skelbta, kultūros kongresas įvyks 1956 m. birželio 30 ir liepos 1 Čikagoje Dainų šventės metu.

MANCHESTER, CONN.

Nuoširdžios vaišės

Karo audros atbloškė į šį kampą Suvalkijos ūkininką Pijūšą Kruelskį. Čia jis sunkiai dirbdamas fabrike visa siela ir širdimi yra įsijungęs į kilnių tikslų draugijų veiklą, pirmininkauja A. L. Tarybos vietos skyriui, šelpia nevieną varge esantį tautietį ir bendrai dažnai iki ašarų sielojasi žiauriu tėvynės likimu.

Lapkričio 5 d. Kruelskis surengė savo draugams ir pažįstamiems vaišes. Jose dalyvavo arti 100 asmenų. Visi svečiai buvo sužavėti tokiu buvusio Lietuvos ūkininko vaišingumu ir troškimu, kad kiekvieno lietuvio širdis plaktų meile savajai Tėvynei.

Šeimininko žodžiais, jis tas vaišes surengęs norėdamas duoti progos vietos tautiečiams lietuviškoj aplinkoj pabendrauti, savo gimtąja kalba pasikalbėti, artimiau susidraugauti, šeimyniškai pasitarti, išsiaiškinti reikalus ir sustiprinti pasiryžimą vieningai kovoti už Tėvynės išlaisvinimą.

Kruelskis sakė, kad jei "geležinė uždanga" atsidarytų, jis tuoj viską mestų ir grįžtų ir tai būtų jo laimingiausia diena.

Dalyvis

LIETUVOS AIDAI
(The Echoes of Lithuania)

Pirmoji Floridoj lietuvių radijo programa, duodama šeštadieniais nuo 4:30 iki 5 val. p. p. iš Miami stoties WMIE, 1140 kilociklų.

Floridos lietuvių žinios, skelbimai, poezija, proza, dainos, muzika, dalyvauja dainininkė Anyta Karns ir "Pabaltijo Trio", organizuojamas kvartetas. Rašyti: WMIE, A. Skudžinskas, Echoes of Lithuania, Miami, Fla. Žodžiu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos 1519 Congress Bldg., Miami, Fla. Tel. 3-4882.

Artinasi ruduo, pakalbinkime pažįstamus ir prietelius užsisakyti "Keleivį." Kaina metams $4.

WORCESTERIO LIETUVIAI!

Remkite Moderniška Lietuviška Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką **Vytautą Skrinską.** Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais.

Taipgi, vaistai yra pasiunčiami per paštą ir į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausios rušies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldainių, šaltkočės, riešutų, cigarų, cigarečių ir skanių gėrimų.

VYTAUTAS SKRINSKA
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, tėve!

—Dar krutu, vaike.

—Ar skaitei laikraščius?

—Šiur, kad skaičiau. Liepei skaityt, tai ir skaičiau. Nusinešiau pas Zacirką, ir abudu skaitėm.

—Gal pasakytum, ką iš to skaitymo sužinojai?

—Sužinojau, vaike, kad du prapesoriai išrado tokį skiepą, ką gali apsaugoti žmogų nuo visokių kvarabų. Sako, reikia tą skiepą tik įčiepyti į karvės uodegą ir paskui atsigerti tos karvės pieno, tai jokia kolera prie tavęs nepristos. Bet tai durnas išradimas, Maiki.

—Kodėl tėvas taip manai?

—Aš, vaike, ne vienas taip manau. Taip mano ir Zacirka. Sako, kas gi tai matė, kad žmogaus ligos būtų gydomos per karvės vuodegą? Jeigu jau tie mokslinčiai tikrai tokią gyduolę išrado, tai tegul ją skiepija tiesiai į žmogų, o ne į karvės vuodegą.

—Bet žmogus uodegos neturi, tėve.

—Maiki, aš rokuoju, kad vuodega čia ir nereikalinga. Tegul įleidžia tų liekarstvų į alų ir degtinę. Juk tu žinai, kad alaus ir šnapso žmonės išgeria daugiau, negu pieno. Taigi tu parašyk tiems mokslinčiams gromatą ir pasakyk, kad jie savo misteiką atitaisytų. Tegul jie suleidžia savo liekarstvas į alų, tai visi būsim sveiki.

—Bet aš alaus negeriu, tėve.

—Tu, Maiki, tik vienas toks. Visi kiti geria. Nueik kokį vakarą į lietuvių klubą, tai pamatysi, kaip jauni dypukai maukia alų. Maukia ne tiktai dypukai, ale ir dypukės siurbia nešlėktai. Taigi tegul tie mokslinčiai joms įleidžia tų liekarstvų, ale ne į karvės vuodegą.

—Kam čia tėvas įsikandai karvės uodegą! Tiedu Minesotos universiteto daktarai, Peterson ir Campbell, kurie išrado būdą sveikatingam pienui gaminti, apie uodegas visai nekalba. Jie tik sako, kad karvė, įskiepyta nuo kurios ligos ar ligų, duos tokio pieno, kuris nuo tų ligų gali žmogų apsaugoti.

—Bet ar tu, Maiki, tiki, kad tie daktarai sako teisybę?

—Aš tikiu.

—O man, vaike, nesinori tam tikėti.

—Kodėl?

—Todėl, kad daktarai, ir dargi universiteto prapesoriai, turėtų turėti daugiau razumo.

—Ar tėvas manai, kad jiems trūksta išminties?

—Šiur, kad trūksta. Daktaras su razumu, vaike, negarsins svietui tokių liekarstvų, katros apsaugoja žmones nuo ligų, ba iš ko gi jis gyvens, jeigu ligonių nebus?

—Tėvas klysti. Daktarai yra mokinami kovoti prieš ligas, o ne naudotis iš jų. Seniau žmonės mirdavo nuo džiovos, nuo raupų ir kitokių užkrečiamų ligų. Šiandien tos ligos jau nugalėtos. O kas jas nugalėjo? Daktarai. Jie ne tiktai kovoja prieš ligas, bet stengiasi ir žmogaus gyvenimą prailginti.

—Maiki, nekalbėk balabaikų. Aš žinojau ne vieną daktarą mano amžiaus, bet visi jau išmirė, o aš vis dar gyvas ir dar nemislinu su graborium agrymantą darytі. Taigi nešnekėk man tokių nieku, kad daktarai gali gyvenimą žmogui prailginti. Išsigerk dažnai gyvatinės, tai ir be daktarų gyvensi. O jeigu pradėsi gert jų įskiepytos karvės pieną, tai šiur kojas pakratysi. Ai beč jur laif!

—Tėvas kalbi perdaug drąsiai. Minėtųjų dviejų daktarų daryti bandymai parodė, kad įskiepytų karvių pienas tikrai apsaugoja nuo ligų, nuo kurių karvės buvo įskiepytos. D-ras Peterson bandė tai pats ant savęs. Per ištisus metus jisai kasdien gėrė po kvortą pieno, kurio karvė buvo įskiepyta vištų karštligės skiepais. Dabar, praėjus metams laiko, jo kraujuje jau atrasta atsparumo kūneliu prieš ta ligą. Bet bandymai dar nebaigti. Amerikos pienininkystės draugija duoda pinigų tolimesniems bandymams.

—Užteks, Maiki, ba man jau nusibodo tavęs klausytis.

Sukčių darbas

Vilniaus kraštotyros muziejus suorganizavo kilnojamąją parodą: "50 metų pirmajai Rusijos revoliucijai."

Paroda susideda iš šių skyrių: dokumentai, fotografijos, reprodukcijos vaizduoją darbininkų ir valstiečių būklę Rusijos revoliucijos išvakarėse, Rusijos socialdemokratų partijos kai kurių suvažiavimų nutarimai, 1905 m. gruodžio m. sukilimas ir mažutis kampelis skirtas Lietuvai.

Ta paroda turi tikslą įrodyti rusų tautos revoliucingumą ir jos veikimą į kitas tautas, o ypač rusų socialdemokratų pažadinimą Lietuvą sukilti prieš caro valdžią.

Aišku, tais, o ne kitais sumetimais ir pati paroda pavadinta Rusijos revoliucijos, o Lietuvos sukilimui skirtas mažutis kampelis, kuriame paryškinama ne tiek Lietuvos socialdemokratų 1905 m. veikimas, kiek įrodoma, jog to sukilimo pradininkais ir jo gairių nustatinėtojais buvo Rusijos socialdemokratų partijos sudarytas Vilniuje vadinamas "Severozapadni" komitetas!

Toje parodoje padėti visokie buvusių gubernatorių ir slaptosios policijos agentų pranešimai apie sukilimą ir to sukilimo padarinius.

Suprantama, nė gubernatorių, nė policijos slaptų agentų pranešimais negalima visiškai pasitikėti ir pagal juos spręsti, kas tuomet Rusijoj ir Lietuvoj dėjosi.

Iš to meto revoliucijos veikėjų ar politinių srovių bendros veiklos, o juo labiau visokių atsišaukimų ir kitokių dokumentų tegalėjo mažai pasilikti, nes kas veikė, kas revoliucijoj dalyvavo, tie, saugumo sumetimais, tokių dokumentų pas save nelaikė. Juo labiau politinės srovės, revoliucijoj dalyvavusios, vietoj nesudarinėjo savo archyvų.

Jei kas iš tos revoliucijos tikresnių pėdsakų pasiliko, tai dar gyvi esą tos revoliucijos dalyviai, užsienyj ėjusi Rusijai ir Lietuvai skirta slapta spauda ir legalioji spauda, kuri 1905 m. ėjo.

Tarybų Lietuvoj komunistų suruoštoji Rusijos revoliucijos paroda ir neturi tikslo išsiaiškinti, žmonėms parodyti, kaip tikrai brendo revoliucija, kokia jos eiga buvo ir kodėl ji tapo sužlugdyta. Toji paroda turi grynai propagandinių tikslų, "įrodyti", kad tikrieji revoliucionieriai buvo tie, kurie jau tada buvo pasvyrę į bolševizmą. O Lietuvos žmonėms, tos parodos lankytojams, norima įbrukti, kad Lietuvos žmonės tuo sukilimu siekė tik nuversti caro valdžią ir ateityj likti "vyresniojo" brolio, rusų "didžiosios" tautos globoj, būti jų imperijos kampininkais.

Apie Rusijos socialdemokratų partijos Vilniuje vadinamą "Severozapadnį" komitetą iš dar gyvais likusių senesnės kartos Lietuvos socialdemokratų veikėjų niekas neprisimena, kad tas komitetas būtų pasirodęs savo veikimu Lietuvos žmonių tarpe. Visi žino, kad toks komitetas buvo sudarytas, kai nepasisekė įkalbėti Lietuvos socialdemokratų partiją įsijungti į Rusijos socialdemokratų partiją.

1905 m. Lietuvos socialdemokratų partijos laikraštyj "Darbininkų Balsas" Nr. 4 vedamajame straipsnyj taip rašoma:

"Kova su carizmu, kuri pasidėjo dabar ir nežinia kuomet pasibaigs, turi ypatingą išveizdą. Kaip paprastai [illegible] veikėjai, dalyviai kovoj, [illegible] suomet apreiškia ir nusimano savo pasielgimus, darbus, reikalavimus, tikslus. Yra dvi srovi dabar: viena nori išlaikymo visos Rusijos čielybėje; būsima nauja valdžia būsiant tik carizmo įpėdiniu, atitaisysiant ką jis yra negero padaręs, o palaikysiant ir toliau varysiant, ką jis yra gero davęs.

"Šitoji srovė—centralistų; jie nori viską čielybėje palikti, tik valstybę demokratizuoti, jie priešingi jos skaldymui, jie stovi už maskolių tautos viršenybę.

"Antra srovė, kuri nori atsitraukti iš tos neprašytos ir priverstinos sandaros, į kurią buvo įspraustas carizmas, nori suskaldyti Rusijos valstybę pagal tautų: kiekviena tauta turinti savo žemę, gyvenanti ant žinomo žemės ploto ir norinti savarankiškai gyventi, privalo turėti savo seimą. Šitoji srovė — decentralistų, norinčių lygybės tautų (tikros, o ne popierinės), priešingų viršenybei kokios nors tautos, ar tai bus maskoliai ar kiti."

Toliau, "Darbininkų Balsas" pasisako, kad pradedant 1896 m. Lietuvos socialdemokratai pasisakė ir pasisako už Nepriklausomą Lietuvą. O todėl Lietuvos socialdemokratai nenori įsijungti į Rusijos socialdemokratų partją, kaip tai padarė žydų socialdemokratai, ukrainiečiai ir latviai. Kaip gi esą galima su Rusijos socialdemokratija jungtis, jei jos naujai priimtoje programoje nieko nėra pasakyta apie tautų apsisprendimo teisę. Nepaisant, kad Lietuvoj veikė Lietuvos socialdemokratų partija, Rusijos socialdemokratai sudarė savo komitetą Vilniuje.

Tame pačiame straipsnyje "Darbininkų Balsas" aiškiai pasisako, kad nėra ko laukti iki kas nors bus gauta iš viršaus, nėra ko laukti iki susirinks Rusijos Steigiamasis seimas, bet reikia dirbti už savo, Lietuvos Steigiamąjį seimą Vilniuje.

Tokiomis nustatytomis gairėmis ėjo 1905 m. visas Lietuvos sukilimas. Tada kas naujai išleistas atsišaukimas, baigėsi šūkiu:

Lai gyvuoja Neprigulminga Lietuva!

Lai gyvuoja Steigiamas seimas Vilniuje!

Dabar komunistų surengta Rusijos revoliucijos paroda norima visa šita nutrinti, panaikinti ir įrodyti, kad sukilusi lietuvių tauta koja kojon žengė su revoliuciniais rusais ir nenorėjo nusikratyti Rusijos imperijos globos. Aišku, Lietuvos žmonės pasinaudojo Rusijos revoliucija, bet siekė savų tikslų.

Įdomu, kad toje parodoje įdėtas ir atsišaukimas, kuris neseniai ir "Keleivy" buvo išspausdintas—"Vyrai už ginklų." Vilniaus radijas minėdamas tą atsišaukimą sako, kad jis Vinco Kapsuko rašytas, bet nutyli kas tą atsišaukimą išleido. O jei akylai į tą atsišaukimą įsiskaityti, tai jis ragino sukilti ne tik prieš carizmą, bet ir bendrai nusikratyti rusiškos globos. Tai yra atsišaukimas, parašytas decentralistų dvasioje.

Beto, miglotai suminėta, kad ir tas rusiškasis socialdemokratų komitetas, veikiąs Vilniuje išleido atsišaukimų, bet nutylėta, kuria kalba tie atsišaukimai buvo parašyti ir kam jie buvo skirti.

P. B.

Įgirskime jų prašymą

Esame daug kartų rašę, kad užjūry dar yra keli tūkstančiai mūsų tautiečių, kurie jau akis praregėjo belaukdami iš Amerikos ateinančių garantijų, kurios įgalintų juos atvykti į šį kraštą.

O štai šiomis dienomis gavome raštą ir iš valstybės departmento skyriaus, kuris rūpinasi imigrantais. Tas skyrius taip pat primena, kad trūksta buto ir darbo garantijų ir prašo paskubėti, nes kitais metais baigiasi įstatymo terminas.

Valstybės departmento minėtas skyrius primena, kad garantininkai savęs neapsisunkina nepakeliama našta, kad jie ne sutartį daro duodami buto ir darbo garantiją, bet moralinį įsipareigojimą pasirūpinti, kad atvykęs asmuo nebus visuomenei našta.

Reik tik daugiau širdies, meilės savo artimam. Čia gyvenantieji tautiečiai jos yra pakankamai daug parodę praeity, ištesėkime iki galo, atsikvieskime dar ir tuos, kurie atitinka veikiantiems įstatymams ir galėtų atvykti, jei tik turėtų reikalingas garantijas.

Informacijų gausite Balfo centre, jo skyriuose ir redakcijose.

Vienybės keliu

Jau baigiami aiškinti paskutinieji klausimai prieš galutinį didžiųjų unijų sąjungų (AFL ir CIO) susijungimą, kuris turi įvykti gruodžio mėnesį.

Tų klausimų yra daug. Jų tarpe nemažą vaidmenį vaidina ir asmeniniai vadų reikalai: ir vienos ir antros sąjungos vadai nenori būti "apeiti," nori turėti ir naujoje organizacijoje atatinkamą svorį.

Jau yra sutarta, kad dabartinis AFL pirmininkas Meany bus pirmininkas, o AFL sekretorius - iždininkas Schnitzler pasiliks tose pačiose pareigose ir naujojoj organizacijoj.

Dabartinis CIO pirmininkas Reuther bus vicepirmininkas ir vienas iš trijų CIO atstovų svarbiame vykdomajame 8 asmenų komitete. Tame komitete bus ir dabartinis CIO sekretorius-iždininkas Carey.

Iš naujosios organizacijos, organų pažymėtinas komitetas, į kurį įeis pirmininkas ir visų apjungtų unijų atstovai ir vykdomoji taryba, į kurią įeis buvusių AFL ir CIO atstovai pagal buvusių narių skaičių.

Amerikos unijų sąjungų susivienijimas domina ne nujaučia, kad tada unijos tik darbininkus, bet ir darbdavius ir politikus. Visi vaidins dar didesnį vaidmenį.

44 ASMENŲ ŽMOGŽUDIS

Prieky be kepurės yra John Gilbert Graham, kuris į motinos lagaminą įdėjo bombą. Motina skrido lėktuvu. Skrendant bomba sprego, žuvo visi 44 keleiviai. Graham buvo apdraudęs motiną $37,500. Jis, matyti, tikėjosi apdraudą gauti. Jis suimtas ir teisiamas.

Lietuviai kitur

VOKIETIJA

Pamiršti seneliai

J. Karpavičius mums rašo, kad jo ir žmonos sveikatai pablogėjus, jie iškelti į Varel senelių prieglaudą. Dabar J. Karpavičiaus adresas yra toks: J. Karpavičius, (23) Varel in Oldb., D. P. Altersheim BL. Ib, 65, Germany.

Jis skundžiasi, kad tos prieglaudos seneliai gauna daug mažiau negu Augustdorf ar Venen stovyklų gyventojai. Jis prašo atkreipti į tai Balfo dėmesį, kad jis pagerintų jų maistą ir padėtų žmoniškiau apsirengti.

Bendruomenės valdyba

Vokietijos Krašto Lietuvių Bendruomenės Taryba išrinko šios sudėties valdybą: pirm. Pr. Zundė, vicepirm. E. Simonaitis, sekr. kun. dr. J. Aviža, ižd. I. Glemža ir narys I. Apyrublis.

Gimnazijos šokėjai

Vasaro 16 gimnazijos šokėjų grupė vis labiau garsėja ir mėgiama Pietų Vokietijoje. Paskutiniuoju metu ji buvo kviesta pasirodyti Heidelberge ir Mannheime.

Sunkumų grupė turi dėl tautinių rūbų šokėjams. Jų trūksta ir nėra lėšų jiems įsigyti.

Baigė universitetą

Goettingeno universitete labai gerai išlaikė medicinos egzaminus Aleksandra Šilinytė. Šilinių šeima—tėvas teisininkas A. Borovskis-Šilinis ir motina gydytoja A. Šilinienė—yra kilusi iš Vilniaus krašto.

Šilinytė mokslus pradėjo Vilniuje. Atsidūrusi Vokietijoje, ji daug vargo, kol baigė savo studijas. Dabar ji rašo mokslinį darbą medicinos daktaro laipsniui gauti. Vėliau ji ruošiasi emigruoti į Ameriką.

Visa, Šilinių šeima yra susipratę ir uolūs lietuviai.

Ieškomi asmenys

Ieškomas Albertas Mačiulaitis, gim. 1905 m. kovo 3 d. Pajevony, Vilkaviškio apskr.; Jonas Pečkaitis, gimęs maždaug 1905 m. Asmoniškiuose, Šakių apskr.; karo žuvusio Alfonso Narausko, gim. 1924 m. sausio 23 d. Kolviškiuose, giminės; kapelmeisteris iš Klaipėdos Herbertas Komosa.

Artimųjų ieškomas Augustas Kasiulis, Miko sūnus, gim. Karpolyje, Tauragės apskr.

Ieškomieji arba juos žinantieji prašomi kreiptis į Vokietijos Krašto Valdybą šiuo adresu: Litausche Zentralkomitee, (17 Weinheim) Bergstr., Postfach 233, Germany.

ANGLIJA

Naujas socialdemokratų biuletenis

Anglijos Lietuvių Socialdemokratų organizacija spalio 15 d. išleido mimeografu spausdinto biuletenio Nr. 7, kuriame duoda daug žinių iš savo veiklos. Biuletenis nepamiršta paraginti skaityti "Darbo" žurnalą ir "Keleivio" savaitraštį. Juos įsirašyti padeda Aleksas Zamžičkas, 26 Devonport Rd., London W 12.

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1956 Metams

"Keleivis" leidžia didelį apie 100 puslapių kalendorių 1956 metams. Kalendorius bus paruoštas prieš Naujus Metus ir visiems užsisakiusiems pasiųstas.

Kaip kasmet taip ir ateinančių metų kalendoriuje skaitytojai ras daug įvairiausių skaitymų, informacijų, eilėraščių ir plačią kalendorinę dalį.

Kalendorių jau laikas užsisakyti. Pirma užsisakiusiems kalendorius pirma bus ir pasiųstas.

"Keleivio" kalendoriaus kaina ir 1956 metams lieka ta pati, 50 centų. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Kame žemdirbis sunkiau dirba

Sovietų Sąjungoj buvę Amerikos žemės ūkio žinovai ir kiti pastabūs asmenys nedvejodami sako, kad į "komunizmą žengiančiame" krašte žemės ūkio darbininkų našumas yra bent kelis kartus mažesnis negu Amerikoje.

Kolūkyje vienas žmogus tenudirba tik 10 akrų žemės, o Amerikoje vienas žmogus įveikia 50 akrų. Iowa valstijoje kukurūzų ūkiuose vieno darbininko pakanka 135 akrams, o Sovietų Sąjungoje vienas darbininkas reikalingas 10-čiai akrų. Arba Nebraskos kviečių ūkiuose vienas darbininkas apdirba 175 akrus, o Tarybų Sąjungoje tik 40 akrų.

Tą pakartoja ir Bimba "Laisvėje" ir daro štai kokias išvadas:

Amerikoje žemės ūkio darbininkas dirba daug sunkiau. Iowa kviečių ūkiuose darbininkas dirba net 13 kartų sunkiau negu Sovietų Sąjungoje, o Nebraskos kviečiu augintojai 6 kartus, žodžiu, Amerikos žemdirbiai kelis kartus daugiau vargsta negu "laimingas" sovietų kolūkietis.

Bimba, aišku, taip nemano, kaip rašo. Jis tiki, kad jo "Laisvės" senai apmulkinti skaitytojai jau pamiršo savarankiškai galvoti ir kad jie jam patikės. Jis, matyti, yra tikras, kad laisviečiui neateis į galvą paprasta mintis, kad Amerikos ūkininkas gali daugiau žemės apdirbti tik dėlto, kad jis naudojasi įvairiausiomis naujoviškomis mašinomis, kokių kolūkiečiai nėra nė matę; kad ar sėjant, ar piaunant mašinomis mažiau arba visai nereik prakaito lieti, negu dalgiu žolę ar javą iš kojų verčiant, paprasta žagre dirvą ariant ir tt., kad ir amerikietis ūkininkas, kol mašinų neturėjo, daugiau vargo ir mažiau tepadirbo.

Tokius Bimbos sapaliojimus skaitant, ne tiek piktiniesi Bimba, kiek gailiesi tų jo raštų skaitytojų, kad jie yra taip apmulkinti ir nebepajėgūs galvoti. Juk jei jie dar nors kiek galvotų, tai pačiam Bimbai užkištų gerklę ir neleistų jam tokių kvailysčių pasakoti.

Kauno architektas

Kauno miesto vyriausiu architektu yra Juozas Vitkauskas, generolo Vitkausko sūnus.

Laiškas broliui

"Per kelerius metus nerašiau laiško, nes laiškais nieko negalime vieni kitiems pagelbėti. O kai esame sveiki, tai, rodos, ir laiko nėra rašyti.

"Mes esame sveiki ir dirbame bendrame ūky, tik sūnus, kuris yra baigęs statybos mokslą, dirba Vilniuje.

"Šią vasarą sūnus nebuvo parvažiavęs, bet buvo brolis, kurio nebuvau matęs 5 metus.

"Nors mes jau gerokai pasvirę į senatvę, bet į miestelį 7 verstus dar nueinam ir pareinam.

"Brolau, kai mus palikai, mūsų ūkis buvo 25 dešimtinių, o dabar mūsų ūkis turi arti 4,000 dešimtinių. (Toliau sumini, kokie sodžiai įeina į tą kolūkį. **Red.**).

"Mūsų bendro ūkio tvarka labai pavyzdinga, todėl dabar visko jau turime. (Tą sakini suprask, kaip nori. **Red.**). Tuoj po karo buvo labai sunkus laikas, siautė ligos, daug ir mūsų pažįstamų išmirė. Brolio duktė daktarė daug pasidarbavo ir iš valdžios gavo didelį paaukštinimą.

"Kaip būtų gera, kad brolis galėtumei atlankyti mūsų tėviškę. Kiek būtų kalbos! Turbūt, daug daugiau negu mudu kalbėdavomės anuomet vaikščiodami takeliais. (Prisiminęs vaikystę net apsiverkiau). Bet, broleli, neberastumi tų takelių ir kelelių, visa apylinkė turi kitokį vaizdą. Tik vieškelis, kuris ėjo į P. miestelį, tebėra."

NAUJI VOKIEČIŲ GENEROLAI

Valarą Vokietijos krašto apsaugos ministeris Theoder Blank (viešnėj) skaito naujosios Vokietijos kariuomenės — pirmųjų generolų Adolfo Heusinger (kairėj) ir Hanso Speidel paskirimo dokumentą. Jie ra leve generolais ir Hitlerio kariuomenėj.

Didysis Vilniaus Seimas

Iš keliuose numeriuose spausdintų straipsnių skaitytojai galėjo susidaryti šiokį tokį Seimo išvakarių vaizdą ir šiek tiek nusimanyti, kas paruošė jam dirvą. Šį kartą pakalbėsime apie patį Seimą. (Jis buvo vadinamas "pirmuoju lietuvių tautos suvažiavimu," tik vėliau jam prigijo "Didžiojo Vilniaus Seimo" vardas).

Seimas, kaip žinoma, įvyko Vilniuje 1905 m. gruodžio 4-5 dienomis. Nėra vienos nuomonės, kam pirmajam kilo mintis Seimą sušaukti. Dėl tos garbės ginčijosi Jonas Kriaučiūnas ir dr. Jonas Basanavičius, bet visų sutinkama, kad Seimą šaukti nutarta per J. Basanavičiaus, J. Kriaučiūno ir P. Vileišio pasitarimą spalio mėnesį. Tada buvo sutarta sukviesti susirinkimą, kuris įvyko lapkričio 1 d. ir kuris išrinko 15 asmenų komitetą Seimui šaukti. Tame komitete buvo šie asmenys: Dr. J. Basanavičius, G. Landsbergis, dr. A. Domaševičius, P. Višinskis, M. Davainius - Silvestravičius, J. Kriaučiūnas, F. Bortkevičienė, V. Sirutavičius, kun. S. Stakelė, kun. J. Ambraziejus, kun. P. Jakubėnas, V. Urbonavičius, dr. A. Vileišis, G. Sapkauskaitė ir J. Baronas.

Sosiademokratai Domaševičius ir Sirutavičius ir demokratas P. Višinskis iš komiteto pasitraukė ir jų vieton įėjo P. Vileišis, J. Vileišis ir kun. J. Kuta.

Komiteto pirmininku buvo išrinktas dr. J. Basanavičius, sekretoriu J. Kriaučiūnas.

Komitetas lapkričio 4 d. išleido atsišaukimą į lietuvių tautą. Jame buvo kviečiami "Lietuvos sostapilin, Vilniun, susirinkti iš kiekvieno valsčiaus ar parapijos nors po vieną žmogų—," taip pat "visus Lietuvos inteligentus ir visus tūos, kurie prie lietuvystės prisipažįsta."

Paskirtą gruodžio 4 d. į miesto salę netoli Aušros Vartų susirinko apie 2,000 atstovų ne tik iš įvairių Lietuvos kampų, bet taip pat ir didesnių lietuvių kolonijų Rusijos gilumoje.

Dr. J. Basanavičius, atidaręs Seimą, pasiūlė prezidiuman save ir J. Vileišį, o sekretoriais J. Gabrį. L. Girą ir Pr. Klimaitį. Socialdemokratai pareikalavo, kad Seimo vadovybėj būtų atstovaujamos visos srovės. Ginčai truko kelias valandas. Galų gale buvo nutarta sudaryti tokią vadovybę: nepartinis dr. J. Basanavičius, demokratas Ant. Smetona, socialdemokratas St. Kairys, krikšč. demokratas kun. P. Bučys ir ūkininkų atstovas J. Stankūnas.

Seimui susitvarkius, prieita prie komiteto pasiūlytos darbotvarkės. Seimo šaukėjai stovėjo toli nuo tada įsisiūbavusio revoliucinio judėjimo, jie nejautė dienos pulso. Jie ir Seimui pasiūlė negyvus gyvenimo klausimus spręsti. Aišku, Seime socialdemokratai tuoj pasiūlė pirmon galvon svarstyti einamojo gyvenimo iškeltus klausimus.

Kilo ilgi ir smarkūs ginčai. Galų gale darbotvarkė buvo priimta, kurios pirmuoju punktu ėjo socialdemokratų reikalavimas gyvenamojo laikotarpio įvertinimas ir politinių reikalavimų nustatymas.

Seimo nutarimai buvo priimti vienbalsiai, bet kol jie buvo priimti, ginčų buvo labai didelių ir karštų. Pradžioje tarpais atrodė, kad Seimas iširs nieko nenutaręs. Čia tenka iškelti didžiulius prezidiumo nario Stepono Kairio nuopelnus, kuris sunkiausiu momentu pirmininkavo ir sugebėjo įs karščiavusius atstovus suraminti ir nepaleisti vadžių iš rankų.

Socialdemokratai jau prieš kelerius metus buvo iškėlę Lietuvos nepriklausomybės šūkį. Kitiems ir 1905 m. "politiškas tautos idealas" tebebuvo "tolimas ir neaiškus".

Socialdemokratai ir Seime reikalavo dėl Lietuvos laisvės kovoti visomis priemonėmis. Jiems buvo aišku, kad maldavimais caro malonės neišprašysi, savo teisių neatgausi, todėl jie reikalavo griežtos revoliucinės kovos. Šiltųjų klebonijų atstovams, kurie, anot J. Kaminsko, vis dar gyveno praeitimi ir su baime žiūrėjo į dienos įvykius, tokios priemonės negalėjo patikti. Betgi apdairesnius iš jų įvykiai vertė taikintis prie aplinkybių, nes priešingu atveju gali būti visai išstumti iš viešojo gyvenimo. Bendram revoliuciniam ūpui vyraujant teko ir jiems nusileisti ir kun. P. Bučio lūpomis pasisakyti, kad ir jie už "nekruviną revoliuciją," nors jų neeilinis atstovas, Seinų vyskupijos valdytojas Antanavičius vos prieš kelerius menesius liepė visus revoliucionierius išduoti caro žandarams.

Dvi dienas posėdžiavęs Seimas priėmė garsiuosius nutarimus, kurie čia spausdinami. Jų buvo išspausdinta 36,000 egzempliorių, kuriuos Seimo atstovai išvežiojo po visus Lietuvos kampus. Žmonės juos skaitė, perskaitę galvojo ir vykdė. Revoliucinė banga Lietuvoje dar labiau stiprėjo. Caro valdžiai reikėjo nemažų pastangų tvarkai atstatyti.

Tas jai pavyko, bet ji negalėjo iš mūsų liaudies sąmonės išrauti įsitikinimo, kad ateityje kova gali būti laimėta.

J. Vanagas

Red. pastaba. Kitame numery spausdiname mūsų bendradarbio įdomų pasikalbėjimą su prof. J. Kaminsku, vienu veikliausių Didžiojo Vilniaus Seimo dalyvių.

Vilniaus Seimo nutarimai

'I. Dabartinis padėjimas Rusijoje ir Lietuvoje

'Pripažindami, jog dabartinė caro vyriausybė ..yra pikčiausiu mūsų priešu; jog dabar prieš tą vyriausybę pasikėlė visi rusų valstijos kraštai; jog geresnį gyvenimą galime įgyti tik laimėjus kovą su senąja tvarka, susirinkime.. dalyvavusieji lietuviai nutarė:

II. Lietuvos autonomija

'Šviestis, ryžtis ir stoti kovon drauge su sukilusia visų Rusijos tautų liaudimi.

'Kadangi Lietuvos gyventojų reikalai pilnai gali būti užganėdinti tiktai prie tikros mūsų krašto autonomijos (savivaldos) ir kadangi norima, idant ir kitos Lietuvoje gyvenančios tautos galėtų pilna laisve naudotis, Lietuvių suvažiavimas nusprendė:

'Reikalauti Lietuvai autonomijos su Seimu Vilniuje, išrinktu visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.

'Toji autonomiškoji Lietuva turi būti sudėta iš dabartinės etnografiškosios Lietuvos, kaipo branduolio, ir tų pakraščių, kurie dėlei ekonomiškų, kultūriškų, tautiškų arba kitų priežasčių traukia prie to branduolio, ir kurių gyventojai priklausyti prie jo panorės.

'Kadangi susirinkę Vilniuje ant lietuvių suvažiavimo Suvalkų gubernijos lietuviai vienbalsiai pripažino reikalingu drauge su kitų gubernijų lietuviais kovoti už autonomišką Lietuvą, tai suvažiavimas nutarė, kad Suvalkų gubernijos lietuviai turi būti priskirti prie autonomiškos Lietuvos.

'Santykiai su kaimyniškomis Rusijos šalimis turi būti paremti ant federacijos pamatų.

'III. Kokiu būdu iškovoti autonomiją

'Kad įgyti autonomiją, pirmučiausiai reikalinga yra galutinai sugriauti dabartinę prispaudimo tvarką. Tam tikslui reikia vienyti visas Lietuvos politiškųjų partijų ir pavienių ypatų pajiegas. Susivienijus namieje, pridera mums jungtis su visomis Rusijos tautomis, kurios padeda griauti tą tvarką, o kol kas reikia: nemokėti jokių mokesčių, uždarinėti monopolius, neleisti vaikų į rusiškas pradedamąsias mokyklas, neiti Kauno, Vilniaus, Gardino gubernijose į valsčius, teismus ir visas kitas dabartinės valdžios įstaigas, neleisti savo brolių į kariuomenę, reikalui prisiėjus streikuoti visiems darbo žmonėms miestuose ir sodžiuose.

'IV. Valsčiai, mokyklos ir bažnyčios

'Visuose Lietuvos valsčiuose turi būti vartojama prigimta žmonių kalba, visus reikalus vedant.

'Kadangi dabartinė mokykla yra ištautinimo ir ištvirkinimo įrankiu, tai reikia visas mokyklas paversti grynai tautiškomis, kur mokslas būtų išguldomas prigimta kalba ir kad patys to krašto žmonės rinktų sau mokytojus.

'Kadangi Vilniaus vyskupystėje lietuvių bažnyčiose yra vartojama pamaldose lenkiška kalba su politišku tikslu, tai lietuvių susirinkimas nutarė vienbalsiai išreikšti Vilniaus vyskupystėje gyvenantiems ir kovojantiems lietuviams geriausį linkėjimą pasisekimo kovoj su lenkomanų kunigija už teises lietuviškos kalbos Lietuvos bažnyčiose ir papeikti šiandieninės bažnyčios tvarką Vilniaus Vyskupystėje.'

Jų pagarba žmogui

Komunistai nuolat kalba, kad jie labai aukštai vertina žmogu. Iš tikrųjų gi jie žmogaus nevertina nė tiek, kiek gyvulį. Gal geriausias jų pažiūros į žmogų pavyzdys bus štai šitas.

Neseniai čionykščių komunistų popiežius A. Bimba "Laisvėje" rašė:

"Neapsakomai gaila mums girdėti, kad mūsų seno veikėjo ir laikraštininko Leono Prūseikos sveikata yra pašlijusi.

"Mes, jo draugai, jo prieteliai, visi pažangieji, iš gilumos širdies veliname Leonui greitai ir pilnai susveikti. Ypač šiandien jo neišsiamama energija, jo žinojimas, jo gabumai reikalingi mūsų lietuviškai spaudai, mūsų lietuviškam darbininkiškam judėjimui."

Tą perskaitęs galėtumei tikrai pamanyti, kad Bimba yra labai susirūpinęs savo draugo Leono sveikata. Bet iš tikrųjų jis tą savo "kamerodą" tebrangina tik tiek, kiek paprastą šuniuką, kiek jis jo įsakymu loja.

Šiuo metu Leonas "viernai" tarnauja "generalinei linijai," todėl jis "brangus."

Bet buvo laikas, kada Leonas buvo "susinaravijęs" ir nustojęs" traukti "bosų" įsakytą gaidą. Štai tada ta pati "Laisvė" šitaip garbino ir vertino savo "mylimą draugą":

'Čia Prūseika lošia purviną demagogiją. Bet draugai darbininkai privalo nepaisyti tokiu Prūseikos išsisukinėjimu ir vyti jį iš visur laukan, kaip žaltį. Žiūrėkite, ką tie darbininkų išdavikai, politiniai banditai ir plėšikai daro, spręskite apie juos sulyg jų provokatoriškų darbų ir grūskite juos iš savo kolonijų laukan taip greitai, kad jie negautų nei kojų sušilti.'

Tepamėgina Leonas nors truputėlį kitokią "natą" užtraukti, pamatysite, kaip Bimba jį pagerbs!

Taip komunstai vertina žmogų.

Ž-is

Kaip būtų baisu, jei mes niekam nejaustume esą dėkingi ir jei mums niekas nebūtų dėkingas.

Moterys mėgsta skrybėles, kurias jos nešioja, o vyrai mėgsta jų nešiotojas.

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

NAKTYS KARALIŠKIUOSE. Liūdo Dovydėno apysaka apie jaunuolių pergyvenimus šienapiūtėje. 168 puslapiai, kaina $2

CEZARIS. Mirko Jesulič'o romanas, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapiai, kaina $2

LENGVAS BŪDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis; duoda įstarimą, angliškus pasikalbėjimus. Kaina 75c

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina $1.25

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS. Balio Sruogos įdomus aprašymas, kaip Jonis Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauną nusikraustė ir Napoleoną regėjo—ir kas iš to išėjo. Kaina $2.50

NEMUNO PAKRANTĖSE. Įdomūs, lengvai skaitomi Dr. A. Garmaus atsiminimai. 136 pusl. Kaina $1.00

MILŽINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 173 pusl., didelis formatas, gera popiera. Kaina $2.50

KON-TIKI. Thor Heyerdahl aprašymas nepaprastos šešių vyrų kelionės plaustu iš Pietų Amerikos į Polineziją. 413 pusl. Kaina....$3.75

ATSIMINIMAI. Stefanijos Paltanavičienės prisiminimai iš jos jaunystės Lietuvoje ir Rusijoje. 56 pusl. Kaina $1.00

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aistio atsiminimai apie Binkį, Miškinį, Tumą, Savickį, Giras ir kt. 249 pusl. Kaina $2.50

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

RYTŲ PASAKOS. Vinco Krėvės parašytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos. 220 pusl. Kaina $2.50

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina $2.50

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai, kaina 50c

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario, 160 paveikslų, 225 pusl., gerame popieryje. Kaina $5.00

A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai, 150 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina $1.00

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visiems įdomūs. Kaina 20c

ATLAIDŲ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš Žemaičių Kalvarijos pragities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo teises. Kaina, kietuose viršeliuose $5.50

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 10c

LIETUVOS ISTORIJA. Parašė V. Daugirdaitė-Sruogienė. Kaina $3.00

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas. Kaina $3.00

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo razbaininkas buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina ..25c

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25c

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 96 puslapiai, kaina 50c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarbu kiekvienam perskaityti. Kaina $1.20

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal K. Kautsk naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina 25c

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE. Dievų yra visokių įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose dievai buvo kitokie. Kokie buvo senųjų lietuvių dievai? Kaina $1.00

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš Žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina $3.50

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina 25c

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25c

BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina $2.25

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Kas bus S. L. A. iždininkas

Kas tikrai bus sekantis SLA iždininkas, dar sunku pasakyti. Aš norėčiau, kad juo būtų dabartinio iždininko žmona, Nora Gugienė. Turbūt pirmą kartą SLA istorijoj moteris stato savo kandidatūrą į SLA iždininko urėdą. Na, ir kodėl moteris negalėtų būti iždininku? Ji gali ir be abejo bus, jei tik SLA narės susipras, kad jau laikas parodyti vyrams, jog ir moteris gali Susivienijime atlikti svarbesnes pareigas. Tą faktą jau yra parodžius Eufrozina Mikužiūtė, kuri per daugelį metų ėjo iždo globėjo pareigas. Tą parodė ir Elena Devenienė; tą patvirtins ir Nora Gugienė, kuomet mes ją nominuosim ir vėliau išrinksim. Tai yra svarbus Pildomosios Tarybos urėdas, bet mūsų Nora yra pilnai tam darbui kvalifikuota.

Kuomet per ilgus metus pavyzdingai vedęs SLA iždininko reikalus adv. K. Gugis atsisakė šiais metais kandidatuoti, tai draugų raginama, jo vieton stato kandidatūrą visiems gerai žinoma visuomenininkė Nora Gugienė. Ji per 28 metus buvo SLA išdininko sekretorė ir padėdavo savo vyrui tvarkyti iždo reikalus. Jai tos pareigos gerai žinomos.

Adv. K. Gugiui pareiškus, kad jis daugiau nekandidatuoja, ji viešai pareiškė:

"Kazys P. Gugis nekandidatuos, bet aš norėčiau būti nominuota ir išrinkta. Iždininko darbas ir pareigos man yra žinomi. Man pažįstamos visos finansinės operacijos. Esu įsitikinus, kad galėčiau tinkamai eiti iždininko pareigas. Įdėsiu visą savo energiją ir gerą valią, kad tos pareigos būtų gerai, sąžiningai ir teisėtai atliekamos."

Tai yra Noros Gugienės viešai pareikštas, mums, SLA nariams, prižadas. Ji prižada atiduoti iždininko pareigoms viską, ką tik gali, o iš mūsų prašo tiktai nominacijos ir vėliau išrinkimo.

Kad Nora Gugienė yra pilnai kompetentinga iždininko pareigoms, tai nėra jokios abejonės. Kad ji yra savistovi ir nepataikauja jokiai srovei nei politikierių klikai, tą parodo jos nenuilstantis darbas BALF'e, kurį sudaro net keturios srovės. Nuo pat BALF'o įsikūrimo, Nora yra jo centro sekretorė. Ačiū jos bešališkumui ir tolerancijai, daug painių klausimų buvo sėkmingai išspręsta. BALF'e ji patinka visiems. Per kiekvienus rinkimus ją išrenkam vienbalsiai.

Waterburiečiai dar vis prisimena Norą Prisevičiūtę, kuri juos linksmindavo kaip talentinga pianistė ir dainininkė. Nei vienas pažangus darbas nebuvo atliktas be jos prisidėjimo. Ištekėjus už adv. K. Gugio, ji Chicagoj pagarsėjo kaip darbšti visuomenininkė, solistė, chorų vedėja ir didelė scenos mylėtoja. Jos namai visuomet atviri lietuviams artistams. Ji veikė ir veikia visose pažangiose lietuvių organizacijose. Marijai Jurgelionienei žuvus traukinio nelaimėj, Nora ilgą laiką sėkmingai vedė "Naujienose" Moterų Skyrių. Ji vartoja gražią lietuvių kalbą ir visuomet galvą guldo už lietuvybę.

Taigi, nevien SLA iždininko pareigų žinojimu, bet ir kitais savo nuopelnais ji yra užsitarnavusi mūsų paramos. Nominuokime Norą Gugienę į SLA iždininko urėdą. Lai ji būna mūsų SLA sekantis iždininkas.

M. Michelsonienė

AR JUOS UŽMIRSIM?

Šiuo metu Vokietijoje yra pasilikę apie 8,000 lietuvių, kurie negali išemigruoti. Tai daugiausiai sergančios našlės, vaikai, seneliai ir chroniški ligoniai, kurių joks maloningas kraštas nenori priimti, nes jie negali savęs išsilaikyti. Jų padėtis, nežiūrint nuolatinės BALFo pašalpos, yra mums sunkiai įsivaizduojama. Tie žmonės su didele viltimi žiūrėjo į išvykstančius Amerikon lietuvius, manydami, kad šie, patys vargę stovyklų vargą, jų neužmirš ir negailės aukų. Jų viltys nevisai pasitvirtino.

BALF"ui aukos ne didėja, bet mažėja. Tai yra turbūt ne dėlto, kad žmonėm atsibodo aukoti, arba kad jie pasidarė šykštesni, bet dėlto, kad žmonėm atrodo, jog visi jau atvyko į Ameriką arba įsikūrė kitur, gi ta saujelė, kuri liko Vokietijoje, yra labai menka, ir BALF as ją nesunkiai aprūpina. Tuo tarpu ta "saujelė" vis dar siekia 8,000 žmonių. Kadangi tai yra palikę, seni arba mažamečiai vaikai, tai jie visiškai prikiatso nuo pašalpos. Jie negali dirbti ir nori pasalinių uždarbiu pasilengvinti savo gyvenimą. Tas, ką jie gauna iš aukų, yra jų turtas ir jų kasdieninė duona.

P. Stalanis iš Norwood, Mass., prisiunte mums vena laišką iš Vokietijos, kuris vaizduoja parodo, kaip kaikurie ligoniai Vokietijoje gyvena. Laišką rašė ligonė moteris, rašė paprastai, nesistengdama ką nors sugraudinti, bet iš jos paprastų žodžių matosi didelis, nemeluotas vargas. Paduodame laišką ištisai:

"Gerb. p. Stalani!

"Širdingai dėkoju už laišką ir pinigus, kuriuos gavau prieš porą dienų. Esu be galo Jums dėkinga, kad mane užjaučiate. Aš esu labai prislėgta savo likimo, nes esu ligonis ir negaliu nieko užsidirbti, daugiausiai esu ligoninėje, nes turiu asthmą ir širdis visiškai silpna, turiu daug vandens kūne, o labiausiai kojos ir viduriai pilni vandens. Gyvenu vien vaistais ir sprycais (injekcijom — red.). Valgyti negalu visko. Turi būti labai šviežias maistas ir lengvas, o maistas brangus ir iš mano gaunamos pašalpos sunku išgyventi. Turiu berniuką vaiką; tas šiuo metu yra prieglaudoje, ir tenais maistas blogas, o augančiam yra reikalingas stipresnis maistas. Siunciu jam pakietukų, kad bent kiek pasigerintų maistą. Vaikas yra ir ligonis, turi nuomario priepuolius. Labai sunki mano gyvenimo dalia. Nesu dar labai sena, turiu 39 metus, galėčiau dar gyventi, bet tos baisios ligos. Iš savų čia Vokietijoje nieko neturiu ir nežinau, ar yra dar kas gyvas iš mano giminių.

Tiesa, dabar mane perkėlė į kitą butą ir pavardę sutrumpino. Buvau Viltrakienė, bet kaip gavau naują pasą, tai sutrumpinę parašė P. Viltrakis, tai dabar rašo taip, kad vokiečiams būtų lengviau. Baigdama linkiu visa geriausio. Su pagarba,

Paulina Viltrakis."

Norintieji pagelbėti šiai moteriškei ir jos sūnui, prašomi rašyti jos adresu:

Mrs. Paulina Viltrakis
(13b) Muenchen.
54 Smaragdstr. 9/ I - R.
Germany

MEDŽIOTOJAS SURADO

Valstijos policininkai apžiūri medžiotojo surastą netoli Staatsburg, N. Y., 13 metų berniuko Gerald Foster lavoną. Gerald prieš mėnesį išėjo su mokyklos draugu į muvį ir nebegrįžo.

SIO KRASTO PIRMOJI MOTERIS

Mamie Eisenhower šventė savo 59-ji gimtadienį Gettysburg, Pa. ūkyje. Ten dabar baigia sveikti ir prezidentas Eisenhower.

Kam erzinti žmoną

Mes dažnai su savo žmonomis išvažiuojame pasivažinėti norėdami patys turėti malonumo ir jo suteikti savo žmonoms, bet dėl savo kaltės jo neturime ir žmonas supykdome. Mes važiuodami pamirštame, kas moteris erzina. Štai keli dalykai, kuriais moterys skundžiasi:

1. Važiuodamas nerodyk susierzinimo. 2. Nedaryk staigių sustojimų. Moterys jaudinasi, kai lekiama prie pat kitos mašinos ir staiga sustojama. 3. Nevažiuok pergreitai. 4. Ypač lėtai važiuok naktį, sningant, lyjant ar esant nešvariam keliui. 6. Nerodyk savo vyriškumo visaip aplenkdamas kitas mašinas. 7. "Nespausk staiga gazo," moterys mėgsta vienodą važiavimą. 8. Nemėgink pralenkti kitas mašinas prie šviesų. 9. Nesiginčyk su kitais vairuotojais. 10. Būk blaivus. 11. Nevažiuok nešvariu automobiliu.

Jei laikysies šitų taisyklių, turėsi pats malonumo, o ypač bus patenkinta žmona.

PELKIŲ ŽIBURIAI

Rudens vidurnaktį klajoja
Liepsnų ugnelės po palias,
O šalnos vysto žalią žolę
Į baltas šerkšno drobules.

Ir tokios nykos, šiurpulingos,
Kaip mano tėviškės dalis.
Net liūnų eketės sustingo,
Iš baimės išplėtė akis.

Kaip nerimas pabudo vėjas,
Sušalę šnera ajerai.
Berželis krūpčioja pamėlęs
Ir jam čia kažko negerai.

Toli, kaip senės susigūžę
Lūšnelės kiūtina tamson.
Po šimtmečių našta sulūžę,
Apaugę kerpėm, samanom.

Taip neramu aplink dairytis,
Per kūną eina šiurpuliai.
Tos vienos klaikiosios žaltvykslės
Čia amžius buvo žiburiai.

K. Boruta

MAIKIO ir TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai, atnaujindami prenumeratas ir užsisakydami 1956 m. kalendorių, prisiuntė Maikiui su Tėvu dovanų.

V. Leveris, Toronto, Canada, prisiuntė $4.75.

Po $2.000 prisiuntė:

Mrs. A. Aukštuolis, Brooklyn, N. Y., Tony Baigis, Regina, Sask., Canada, J. Gegžnas, Allston, Mass. ir Mrs. A. Skudžinskienė, Miami, Fla.

Po $1.50 prisiuntė:

K. Stankevičius, Treweskyn, Pa. ir Mrs. A. Antanavičienė, Oakville, Conn.

Po $1.00 prisiuntė:

J. P. Kasparas, New York City, N. Y.; Walter Stankus, Pittsburgh, Pa.; Frank Lipskis, Mexico, Me.; J. Dugans, W. Covina, Calif.; Wm. Dunaitis, Detroit, Mich.; Pr. Dainius, Port Coquitlam, B. C., Canada; J. Sutkus, Stoughton, Mass.; Jahn Shimkus, Philadelphia, Pa.; Mrs. Rose Chenkus, W. Hazelton, Pa.; J. Susmaras, Chicago, Ill.; Z. Gapšis, Baltimore, Md. ir J. Stalanis, Norwood, Mass.

Po 50 centų prisiuntė:

J. Shilauskis, Chicago, Ill.; V. Kalvel, Islip, N. Y.; J. ir E. Norvaišai, Ocala, Fla.; R. Kutkus, Phila., Pa.; Mrs. Urbonavičia, So. Lee, Mass.; V. Mockevičius, Baltimore, Md.; A. Vitkauskas, Maynard, Mass.; Joe Starkutis, Chicago, Ill.; J. A. Bartosh, Windsor, Conn.; Mrs. Fr. Gagavich, Newark, N. J.; P. Adomaitis, Barre, Mass.; P. Paliukas, Baltimore, Md.; J. Adams, New Britain, Ct.; M. Versauckas iš Simsbury, Mass.; A. Balsis, Chhicago, Ill.; K. Jonikas, Philadelphia, Pa.; J. Maceina, Chicago, Ill.; J. Laurinaitis, Montreal, Que., Canada; M. Shulmistras, Montreal, Que., Canada; John Gainor, Cleveland, Ohio; Charles Starr, Detroit, Mich.; Mrs. Eva Parker, Roxbury, Mass.; Mrs. Sally Norkus, Akraon, O.; P. Dereska, Custer, Mich.; Wm. Gutosky, Irons, Mich.; J. Volkus, Paterson, N. J.; V. Grinkevičius, Norwood, Mass.; J. Gudas, Duquesne, Pa. ir Joe Grigaitis, Washington, Mich.

Smulkiais prisiuntė A. Sudent, Somerville, Mass. ir Frank Sakal, Chicago, Ill.

Visiems prisiuntusiems laikraščiui paramos, tariame nuoširdžiai ačiū.

Administracija

Artinasi ruduo, pakalbinkime pažįstamus ir prietelius užsisakyti "Keleivį." Kaina metams $4.

MYKOLIS

SLAUGĖ

Tyliame miesto užkampyje stovi didelis pastatas. Jį žmonės "Carney" ligonine vadina. Joje mokosi ir dirba tyliosios didvyrės, vadinamos slaugėmis. Didelis ir garbingas jų darbas.

Aimanos skamba po rūmus. Šimtai bejėgių vyrų, moterų ir vaikų rangosi skausmuose. Į juos žiūrint, veidu nuteka prakaitas, ir neretai piestu plaukai pasišiaušia. Kas tuos nelaiminguosius, gal net mūsų šeimos narius, globoja, kas palengvina skausmus, nušluosto ašaras ir suramina, jei ne tos jaunos, kuklios mergaitės, vadinamos "nursėmis."

Slauge būti nepakanka vien gero noro ir pasišventimo bei artimo meilės. Tam reikia pasiruošimo, mokslo, geros sveikatos ir malonios išvaizdos.

Nuo 16 metų "High School" studentės pradeda ruoštis prie didžiojo artimo pagelbos darbo. Nuo 17-18 metų jos stoja į slaugių mokyklą. Lyg kareiviai, jos gyvena mokyklos bendrabutyje, po dvi kambarėlyje, ir mokosi 8 valandas per dieną, iš kurių dvi valandas praleidžia ligoninėje, talkininkaudamos tikrosiom slaugėm. Išėjus į miestą, joms neleidžiama grįžti vėliau kaip 10 val., pavėlavimai taipgi neleidžiami. Po metų mergaitės pasidaro "student nurse" ir gauna teisę dėvėti baltą uniformą. Tokių studenčių amžius — 18-19 m. Mergaitės šalia mokslo turi taisyti lovas, patarnauti ir plauti ligonį, padėti slaugei.

Dviejų metų "student nurse" vadinasi "senior student." Po trijų metų studentės laiko baigiamuosius egzaminus ir po to pasidaro atsakingos už bet kokius darbus: ligonio priežiūrą, įšvirkštimus, kraujo transfūzijas. Silpstant ligoniui, pačios sprendžia kada ir kokį šaukti daktarą. Dabar gauna atlyginimą $52.50 per savaitę, bet daug įvairių atskaitymų algą gerokai sumažina.

Yra dar viena slaugių rūšis, kuri mokosi 5 metus. Tai instruktorės ir operacinės slaugės, kurios patarnauja daktarams operacijos metu.

Nors atlyginimas nėra didelis, bet yra pakankamai mergaičių, pasirenkančių šį didvyrišką amatą. Pats pavadinimas "gailestingoji sesuo" arba "slaugė" pasako, kad svarbiausias šių mergaičių bruožas — gailestingumas, švelnumas ir paslaugumas.

Margame pasaulyje pakankamai turime nervingų ir priekabingų žmonių, o kas pasidaro su jais, kai jie patenka ligoninėn? Slaugė turi pakelti visų nuotaikas, su šypsena patenkinti visų pretenzijas, nors jos kantrybė senai išsemta. Dėl to tegu man leista bus pavadinti slaugę "tyliąja didvyre", nes ji pilnai užsitarnauja žmonių dėmesio, pagarbos ir įvertinimo.

*

Smulkų lietų gatvėmis nešioja vėjas, aptaško ligoninės langus ar bloškia ankstyvam praeiviui į veidą. Miestas dar snaudžia. Už ligoninės lango gatvėje nenuilsdama mirksi žalia šviesa, po langais ligonio balsu vaitoja vėjas. Tik pravažiuojanti mašina nutraukia ankstyvo ryto tylą.

Septynios penkiolika. Į kambarį maloniai šypsodamasi įžengė slaugė, pasveikino, paklausė, kaip išmiegojau ir burnon įkišusi termometrą, išskubėjo į kitą kambarį. Ligonių daug, reikia visus apžiūrėti, knygon temperatūrą ir pulsą užrašyti. Kaip drugelis, ji skraido nuo lovos prie lovos, kaišioja termometrus ir už minutės juos surenka, patikrina pulsus. Laikas nesustabdomai bėga. Stipresni ligoniai sukilę skutasi, prausiasi, vandeniu.

Iš virtuvės pasikėlė ilgi vežimai su pusryčiais. Dar vakar ligoniai iš sąrašų pasirinko patinkamus patiekalus, gi šiandien jie pagal korteles paskirstomi. Dvi slaugės beveik tekinos bėginėja, kad tik valgis neatšaltų, kad alkanų neliktų. Išdalinusios kiek atsidūsta. Viena po kitos žiba slauges šaukiančios šviesos. Slaugės skuba prie šaukiančių: vienas negavo druskos (ji buvo servetėle uždengta), kitam pasirodė arbata perstipri, trečiam norisi daugiau cukraus, kažkas negavo pieno...

Slaugė, pripuolusi prie telefono, visus trūkumus virtuvėje užsako ir dar kas minutę papildo. Virtuvė nuostabiu greičiu pristato. Tuo tarpu kiti jau pavalgė, reikia indus surankioti, o čia silpnieji, kiek užvalgę, prašosi savo reikalais pagelbėti...

Nejuokais šešios slaugės be sustojimo laksto. Viešpatie, jau aštunta valanda! Garsiakalbiai šaukia daktarus į operacines, o čia ligoniai dar nepilnai parengti. Greit, greit atliekami paskutiniai parengimai.

"Kad kas nors tuos laikrodžius sulėtintų!"—dejuoja slaugės. Jau devinta valanda. Reikia visoms lovoms po šešias paklodes pakeisti, visiems ligoniams švarius baltinius išdalinti, juos nuplauti, ištepti alkoholiu nugarą, išmasažuoti, kad ligoniai plaučių uždegimo negautų! Geriamas vanduo pakeičiamas kitu, su ledais. Po kojų pradedą maišytis šlavikai visai sulėtina darbą.

(Bus daugiau)

Mirė Jonas Gricius

Lapkričio 7 dieną Montrealo kalno kapai priglaudė vėl vieną tautietį — **Joną GRICIŲ.** Tai ne eilinė asmenybė, pro kurią būtų galima praeiti tylomis, plačiau nepaminėjus. Tai buvo žmogus, kuris savo pavyzdžiu yra tikrai reta asmenybė.

Velionis Jonas gimė 1874 metais Kundrėnų kaime, Skapiškio valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Kanadą pasiekė 1907 metais. Velionis gimė smulkių valstiečių šeimoje, kur tais laikais vargas, nedateklius buvo nuolatiniai svečiai. Tokių nedateklių aplinkumoje gimęs Jonas buvo nuo pat mažens pratinamas kovoti už būvį, už kasdieninės duonos kąsnį. Nuo kudikystės lopšio jį lydėjo vargas.

Jis baigė pradžios mokyklos tik du skyrius, bet meilė mokslui, meilė knygai viską nugali. Jonas mokosi toliau, išmoksta gerai lietuviškai skaityti ir rašyti, išmoksta ir rusų kalbą.

Jis susiriša su knygnešiais, pamilsta lietuvišką knygą, tais laikais draudžiamą. Ją skaito ir platina, palengva susiformuoja Jono, dar tik bręstančio, pasaulėžiūra, jis įstoja į slaptą Lietuvoje dar tik prasidėjusį judėjimą — socialdemokratų eiles ir jose pasilieka iki pat savo mirties.

Jis sueina į pažintis su studentais, jaunais veikėjais, vėliau tapusiais mūsų tautos gyvenimo vairuotojais, jos nuomonės formuotojais, į artimus santykius ir iki bolševikinės okupacijos tų santykių su jais nenutraukia. Tai prof. Mažylis, Purėnas, Vileišis, Dr. Šliupas, Požėla ir kiti.

Juo tolyn velionis Jonas, tuo metu pilnas energijos, didelių užsimojimų jaunuolis, vis giliau įsitraukė į socialistinio judėjimo dirvonus, įsijungia politinėn kovon ir už tėvų žemės—Lietuvos išlaisvinimą iš rusų okupacijos. Patį aukščiausią tašką jo veikla pasiekia 1905 metų sukilimo metu; jis išrenkamas ir į Vilniaus Didįjį Seimą. Grįžęs iš jo Jonas nesėdi sudėjęs rankas, bet drauge su kitais, daugiausia su drg. Kipru BIELINIU, Skapiškio apylinkėse ir pačiame Skapiškyje budina tautą ir teišveja rusų valdžios pareigūnus.

Atsigavusi reakcija, tarp kitų, suima ir Joną, patalpina kalėjiman. Sesers pa-dedamas, susiriša su advokatais Vileišiu ir Wrublevskiu. Šiems susipažinus su kvotos daviniais, kyšių pagalba pavyksta Joną iš kalėjimo išimti už gana aukštą užstatą. Vos tik išėjęs iš kalėjimo, jis tų pačių advokatų patariamas išvyksta Anglijon, o iš čia 1907 metais Kanadon.

Atvyko Kanadon be pinigų, be draugų, pažįstamų, o taip pat ir be kalbos. Jį sutiko ne besišypsanti prieteliai, bet nuo kudikystės lopšio lydintis v a r g a s. Montrealyje apsistojęs rankų nenuleidžia. Vos tik šiaip taip įsikūręs, griebasi ir organizacinio darbo. Su dar keliais draugais, kurių dauguma jau mirę, organizuoja socialistų kuopą, platina spaudą, veda ir čia kovą dviem frontais. Vienas frontas — tai sufanatizuoti tautiečiai, neskirianti savo kilmės, didžios ir garbingos praeities tautos nuo lenkiškojo tikėjimo, gyvena tamsoje, skęsta svaigaluose ir skurde. Velionis metasi į šį frontą su energija. Platina šviesą — knygas ir laikraščius, traukia socialistų kuopon, organizuoja paskaitas, kviesdamas paskaitininkus iš JAV.

Velionio butas tampa susirinkimų ir spaudos platinimo vieta, taip pat atvykstančiųjų ir pravažiuojančiųjų to meto veikėjų sustojimo vieta-viešbučiu. Per jo butą perėjo ne tik Bagočius, Prūseika (dar tuomet buvęs demokratinis socialdemokratas), V. Kapsukas, bet visa eilė kitų, kurių velionis jau paskutiniuoju laiku ir nebeprisimindavo.

Jis sunkiai dirba, dar kiečiau taupo, bet spaudai - knygai iki pat savo mirties sunkiai uždirbto cento negaili. Sūnėno žinioje paliko tikrai graži ir vertinga knygų spinta, bet dar daugiau jo knygų liko pas tautiečius, kurie pasiskolino ir velioniui nesugrąžino, patys nukeliaudami į kapus, o įpėdiniai, dažniausiai nemokėdami tėvų kalbos, jas pasiuntė "garbičiun." Tokiu būdu žuvo, anot velionio žodžių, per 2-300 knygų.

Man velionį teko pažinti atvykus Montrealin, maždaug prieš 6 metus. Tada jis fiziniai, iš pažiūros tebebuvo gana stiprus, tik atmintis jau kartais suklupdavo, bet jis visada buvo optimistiškai nusiteikęs. Kai retkarčiais aplankydavau, tekdavo pasikalbėti ne tik bėgamaisiais reikalais, bet jis papasakodavo dar įdomios medžiagos iš praeities, Visuomet ant velionio stalo rasdavau naujausius lietuviškus laikraščius, naujai išleistą knygą ir mūsų enciklopediją, kurią velionis atidžiai skaitydavo ir nusiskųsdavo, kad joje ne viskas parašyta taip, kaip turėtų būti.

Likosi jo užrašų, kurių galutiniu sutvarkymu, susitarus su sūnėnu, turto paveldėtoju p. P. Šukiu, teks susirūpinti ir perduoti originalą ar nuorašą ALS Sąjungai.

Velionis sirgo trumpai. Prieš paskutinę ligą jautė didelį ilgesį saviesiems ir Lietuvai. Tėvynės ilgesys tiesiog jį kamavo.

Tebūna jam lengva Kanados žemelė.

P. Šimelaitis

MONTREAL, QUE.

"N. Lietuvos" sukaktis

Čia išeinančioji "Nepriklausoma Lietuva" mini 15 metų sukaktį.

Pradžioje ji buvo spausdinama mimeografu, ją redagavo Aukštaitė. Dabar "N. L." jau naujoviškai atrodo, ją redaguoja Jonas Kardelis, ilgametis Kaune leistųjų "Lietuvos Žinių" redaktorius. Lapkričio 26 d. ta sukaktis bus paminėta iškilmingu pokyliu DLK Vytauto klubo patalpose. Jo meninę dalį atliks solistė E. Kardelienė. Pokylio pradžia 7:30 val. vak.

CALGARY, ALTA

Graži vedybinė puota

Spalio 15 d. Vanagaičių namuose Breizams buvo suruošta vedybinė puota. Moterys sunešė gardžių valgių, Kučinskienė niekuomet nepamiršta atsinešti gardaus lietuviško sūrio. Svečiai linksminosi iki ankstybo ryto.

Puotą tvarkė Lauruškai.

Kita puota

Spalio 29 d. pas Stakėnus buvo paminėta Yaugų vedybinio gyvenimo 35 metų sukaktis. Į ją susirinko apie 80 asmenų. Šeimininkavo Kučinskai.

Sveikinimo kalbą pasakė Dubauskas. Joje jis prasilenkė su tiesa sakydamas, kad čia susirinkome vieni katalikai, nes geras trečdalis buvo evangelikų.

Svečias

PAMĖGINKITE FLORAL INDIJONŲ ARBATŽOLES

LENGVAS LAXATYVAS

Veikiančių Sudėtinių iš: Senna ir Cascara Žievių

FLORAL INDIJONŲ ARBATŽOLES gelbsti nuo prasto virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo, valo kraują, gydo odos, inkstų ir moterų ligas.

NURODYMAS:—Įdėkite du šaukštuku šios Arbatžolės į puoduką verdančio vandens, leiskite pastovėti apie 5 minutes, nukoškite ir gerkite apie pusę puoduko rytmečiais ar einant gulti. Galima pasaldinti medum ar cukrum.

PASARGA:—Nevartokite kada vidurių skausmas (pilvo skaudėjimas, sutraukimas, colic), vėmimas ar kiti ženklai apendicito randasi. Tankus ar nenustojantis vartojimas šių laxatyvinių arbatžolių gali sudaryt paprotį.

Svoris: 5 uncijos Kaina: $2.00

Perkant žolių mišinį, visados prašykit **Floral Herbs**, gausit geriausių.

Su užsakymais malonėkite ir pinigus prisiųsti, nes kitaip užsakymas nebus išpildomas. Kreipkitės prie—

FLORAL HERB CO., Dept. 5
Box 305, Clinton, Ind.
(45)

TAUTOS ATEITIS -JAUNIMAS

Tautos pažangą, jos kultūrinį vystymąsi, pirmavimo varžybas kitų tautų tarpe, nusveria tos tautos šviesuomenė. Iš istorijos žinome tą neginčijamą tiesą, kad tautos, turėjusios daugiau išmokslintų žmonių: rašytojų, mokytojų, technikų, poetų, matematikų, iškilo. Pirmavo prieš kitas tautas. Jų tautų atstovų vardai žinomi pasaulyje, jie gerbiami visos žmonijos.

Lietuvių tauta sena, žinoma istorijoje, negausi skaičiumi. Nedraugingų kaimynų aplinkumos supami, ilgus metus mes nešėmė vergiją ir priespaudą. Išnaikinimo tikslu, kiekvienas pavergėjas nedavė mums galimybės šviestis, laikė priespaudoje, draudė knygas, mokslą, raštą ir smugdė materialiniai. Tik nedidelis pasiryžėlių, susipratusių lietuvių būrelis turėjo galimybės pasiekti mokslą ir duoti mūsų tautai vertingų dvasinių turtų. Jais mes didžiuojamės ir jie nulėmė mūsų kovą už laisvę.

Atgavę laisvę, po pirmojo pasaulinio karo, neilgą laiką jąja džiaugėmės. Tačiau per tą laiką kūrėme savo mokyklas, universitetus, pajėgėme priauginti nemažą šviesuomenės būrį. Šiandieną esame vėl pavergti ir grobikas vėl viską slopina ir mūsų likusį jaunimą už geležinės uždangos stengiasi ištautinti ir perauklėti savo tikslams, gi nepasiduodančius visai fiziniai išnaikinti.

Nedidelis mūsų būrelis atsidūrė laisvame pasaulyje ir likusių šviesuolių pajėgomis čia grindžiame savo kovą dėl laisvės, visomis jėgomis ją remiant senesnės išeivijos kartai. Tenka džiaugtis, kad nemažas lietuvių jaunimo būrys studijuoja Amerikos universitetuose. Jie būsimieji kovotojai pavergtą Lietuvą išlaisvinti, jie skins jai kelią į kultūringų ir susipratusių tautų tarpą, jie garsins lietuvių vardą. Daugelis jų mokslą siekia nelengvai. Daugelis neturi artimųjų globos ir paramos. Ne vienas dėl lėšų stokos turi suklupti, nors metai, kiti telieka mokslą baigti.

Argi ne mūsų pareiga tuo susirūpinti? Taip svarbiu reikalu, manau, negali būti nuomonių skirtumo dėl pagalbos reikalingumo.

Lietuvių Studentų Šalpos Fondas š. m. lapkričio mėnesį telkia aukas pagalbos reikalingiems studentams JAV padėti mokslą baigti. Šis Fondas duoda paskolas — stipendijas, kurios yra grąžinamos. Pagal Fondo pranešimą, aukos siunčiamos:

STUDENTS FUND. Account No. 11737 c/o. CHICAGO SAV. & LOAN ASSOC., 6234 SO. WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILL.

Nors ir nedidelėmis aukomis, prisidėkime prie to kilnaus darbo — mūsų studijuojantį jaunimą paremti.

Maža aukelė tam tikslui, bet visų solidariai ir vieningai sudėta, ateityje gali duoti didelius rezultatus.

Tad, atlikime savo tautinę ir garbės pareigą.

O. T. U-ė.

PAS BOSTONIEČIUS "Floridoj"

Kaip Stasiuliai, taip ir Stevensonai yra gerai žinomi Bostono ir apylinkės lietuviams. Stevensonai turėjo didelį modernų vištų ūkį Bostono pašonėj (Randolphe), o Stasiuliai uoliai veikė South Bostono lietuvių organizacijose. Stasiulis ilgą laiką ėjo Balfo skyriaus iždininko pareigas ir Balfo žmonės dabar gailisi jo netekę. Kaip Stevensonai, taip ir Stasiuliai persikėlė Floridon ir įsikūrė Miami mieste.

Jonas ir Rozalija Stevensonai apsigyveno tenai jau prieš keletą metų, kai tuo tarpu Stasiuliai yra, galima sakyt, naujakuriai toj saulėtoj padangėj. D-ras Kapočius su žmona ir aš su saviške buvom sustoję Miami mieste ir aplankėmė vienus ir kitus. Ir vieni ir kiti priėmė mus labai nuoširdžiai. Stevensonai iškėlė šaunius pietus ir nuvežė mus nauju savo Chrysleriu į Crandon Parką, kur turėjome labai gražų pikniką. Kitą dieną viešėjom pas draugus Stasiulius.

Jie labai gražiai tenai įsikūrę. Turi gražų naują namą ir dailų sodą, kur orančiai, greipfrutai, limos, avokadai ir kiti tropikiniai vaisiai lenkia jaunų medžių šakas. Tai vis draugo Stasiulio darbštumo laimėjimai. Jis pats viską susodino, pats laisto ir žolę kerpa., nes kai namą nusipirko, žemė buvo dar plika. Jis pats ir garažą pasistatė. Beto dar jis prižiūri ir bostoniečių Aleknų sodybą, ji kur per vasarą niekas negyvena. Draugė Stasiulienė dienomis dirba, bet vistiek nenori vyrui apsileisti. Parėjus iš darbo, ji sodina gėles ir rūpinasi, kad jos gerai augtų ir žydėtų. Mums atsilankius, ji iškėlė puikius pietus, gi po pietų visi nuvažiavome pažiūrėti Miami Lietuvių Klubo. Man ypač buvo malonu pamatyti šitą musiškių įstaigą, nes kol jos dar nebuvo, man ne sykį teko Miami kalbėti ir agituoti, kad toks lietuvių centras būtų įkurtas. Klubo namas labai gražus. Yra apsčiai vietos automobiliams sustatyti ir be to dar yra gražus sodelis, aptvertas metaline tvora, kurią paaukojo senas Miami gyventojas Mockus. Viduje yra erdvi salė susirinkimams ir koncertams, ir yra dailus bufetas, už kurio atsistojęs svečius aptarnauja draugas Norvaiša - Norris, senas keleivietis.

Klube teko susitikti seną norwoodietį Trušą ir keletą kitų pažįstamų. Teko pasimatyti ir su p. Birute Bagočiene. Bendrai, buvo labai malonu pabūti pas Floridos lietuvius, kurių jau apie trejetą metų nebuvau matęs.

S. Michelsonas

VERTINGA INFORMACIJA

Emerson kolegijos radijas pasiryžo supažindinti klausytojus su įvairiomis kalbomis. Jis tą daro kiekvieną pirmadienį 7 val. v.

Lapkričio 7 d. buvo skirta lietuvių kalbai. Supažindinimas vyksta pasikalbėjimo forma: duodami klausimai ir į juos atsakoma.

Šitam reikalui stotis pasirinko mūsų jauną mokslininkę dr. Mariją Gimbutienę, kuri dirba Havardo universitete. Dr. Gimbutienė yra archeologe, žilos senovės žinovė, bet pasirodo, kad ji daug sugeba ir kitose srityse.

Aš jau du pirmadieniu klausiausi tokių pasikalbėjimų apie kitas kalbas ir todėl galėjau palyginti dr. Gimbutienės pasikalbėjimą su jais. Ji kurkas geriau atliko savo uždavinį, ji per tokį trumpą laika sugebėjo duoti daug žinių apie mūsų kalbą, palygindama ją su sanskrito kalba, pavyzdžiais pavaizduoti jos žodžių gausumą tai pačiai minčiai išreikšti ir tt. Ji surado progos net ir mūsų tautos istorijos trupinėliams.

Norėdama parodyti mūsų kalbos grožį, ji padeklamavo Putino eilėraštį "Debesėliui." Jis buvo pasakytas taip gražiai, kad ir ne lietuvis, kuris jaučia kalbos grožį, galėjo tikrai jį pajusti klausydamasi dr. Gimbutienės.

Iš stoties pranešėjos buvo galima suprasti, kad dr. Gimbutienė dar turės progos kitą kartą pasikalbėti apie lietuvių papročius ir kitką.

J. V.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse per metus mėsos suvalgoma apie 33 bilionus svarų.

Pakalbinkime draugus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį." Metams kaina $4.

Paieškojimai

Aš, Mary Krasnauskienė, po tėvais Blavičiutė, paieškau Zigmų Blavičių, kilusį iš Vilniaus gubernijos, Trakų apskričio,, Amerikon atvyko prieš pirmąjį karą. Pirma gyveno Newark, N. J., o dabar girdėjau, kad išsikėlęs Kalifornijon ar į Florida. Jis pats ar kas jį žino, malonėkite man parašyti. Mano adresas: Mrs. M. Krasnauskienė, 27 E. Third St., Eerie, Pa. (47)

Paieškau Martyno Brinkmano, iš Plikiškių kaimo, Tauragės apskr. Amerikon atvyko prieš pirmąjį karą, gyveno Brooklyne. Turiu svarbių žinių apie jo gimines. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkit.

M. Naujoks
2615 Plainview St.
Alton, Ill.

APSIVEDIMAI

Paieškau gyvenimo draugo. Turiu dvejus namus, gražiai užlaikytus, gyvenu viena. Draugas turi būti apysenis, tikintis, mandagaus apsiėjimo, amatininkas ar šiaip profesionalas.

Mrs. M. Dobris
621 Central Ave.
Springfield, Ohio

RAMUNĖS

Švieži Ramunės žiedai pusė svaro $1.25. Ramunių arbata visada gerai gert. Liepos žiedai pusė sv. $1.25. Liepos žiedai yra vartojami dėl išsaukimo prakaito, puslės ligų, šalčio ir inkstų ligų.

Puplaiškių Lapai pusė sv. $1.25. Kartusis puplaiškis gerai nuo kepenų ligų, škorbuto, geltligės, reumatizmo ir kirminų. Trejanka 75 centai. Trejanka nuo visokių vidurių piktybių.

Prisiųsk $4.00 tai gausi viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Reumatiški Skausmai

GERA MOSTIS

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilimą. Šildydama galingai, ištarpins Reumatiškus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės Nelauk ilgiaus, ale tuojaus įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz $1.00; 16-oz. $5.00. Garantuojame pasekmes ar grąžiname pinigus. (47)

DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Suisivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

ŠVIESKIMĖS

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas, kol pabaigsi. $13.00 VERTĖS KNYGŲ DABAR TIK UŽ $5.00! Tuoj kišk penkinukę į voką ir siųsk, nes tokia proga atsitinka rečiau, nei aukso klodų suradimas.

SAUIĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai. 311 psl.,

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina $3.00. Iliustruota.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi.. 449 psl., kaina $4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik $3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už $5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: **Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago, Ill.**

P.S. Puikiausia Kalėdų dovana — šitos knygos.

MES ATLIEKAM . . .

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

SAVAITGALIO ĮVYKIAI

Jų buvo daug. Šeštadienį Bendruomenės Apylinkės narių susirinkime tartasi veiklos pagyvinimo reikalais, išrinkti atstovai į apygardos suvažiavimą, kuris bus gruodžio 4 d.

Tą patį vakarą Sandaros salėj SLA 308 kp. surengė jaukų, gražų savo pirmininko Antano Andriulionio 50 metų amžiaus sukakties minėjimą. Sukaktuvininką žodžiu sveikino M. Manomaitis, A. Banevičius, prof. I. Končius, Jakutis, A. Čaplikas, Dubauskas, Tumavičienė, A. Matjoška, J. Sonda. Buvo sveikinimų ir raštu, buvo dovanų. Sukaktuvininkas visiems jautriu žodžiu atsakė, padėkojo.

Pokyliui vadovavo J. Gedmintas.

Sekmadienį "Ramovės" S-ga surengė kariuomenės šventės minėjimą, kuriame paskaitą skaitė pulk. A. Stapulionis, kalbėjo svečias dr. P. Karvelis (Vliko Vykd. narys), adv. A. Šalna, dainavo solistas S. Liepas ir vyrų choras.

Piliečių Draugija savo patalpose turėjo didelį "šurum burum".

Skaučių "Birutės" Draugovė šventė savo šventę.

LDD 21 kp. susirinkime išrinko naują valdybą: pirmininku A. F. Ramanauskas, vicepirm. S. Janeliūnas, sekr. N. Jonuška, fin. sekr. V. Jackūnas, ižd. M. Strazdienė, organ. J. Taurinskas. Naujų narių įstojo 6, sudėta $20 seniems profesoriams sušelpti Kalėdų proga, pasitarta gruodžio 4 d. būsiančio pokylio reikalais.

Kultūros Klube rašytojas kan. M. Vaitkus skaitė gražų vaizdelį apie anų dienų rusų pasienio Gargždų sargybos ilgaragį, žilabarzdį ožį. Rašytojas pats jį matė ir stebėjo 1890 metais, o dabar jis lyg gyvas atsistojo prieš klausytojų akis. O ožys buvęs vertas geros plunksnos!

Pr. Lembertas padeklamavo kelius M. Vaitkaus eilėraščius. Iš Europos atvykęs Vliko narys dr. P. Karvelis savo kalboje nupiešė tarptautinę politinę ir mūsų tėvynės bylos padėtį, ko daroma mūsų Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto.

Paminėta, kad tą dieną latviai Latin mokykloje šventė savo nepriklausomybės paskelbimo sukaktį (tikroji diena yra lapkričio 18 d.). Ta proga ten kalbėjo sen. Kennedy. Lietuvių vardu sveikino mūsų garbės kons. adv. A. Šalna.

Meninę dalį atliko "Tevija" oktetas, "Liga" choras (vad. J. Austrum). Rež. J. Lejinš deklamavo. Scena buvo gražiai papuošta. Minėjimas buvo iškilmingas, kultūringas. Galima kai ko pasimokinti.

J.V-gas

Sandaroje šauni Whist party

Sandaros Moterų Klubas kartu su vyrais rengia whist parę šį šeštadienį, lapkričio (November) 26 d., 7:30 val. vak., Sandaros svetainėje, 124 F. St., So. Bostone.

Kviečiame visus maloniai atsilankyti. Parengime bus gerų dovanų, o šeimininkės pavaišins svečius gardžiais užkandžiais. Iki pasimatymo.

Komitetas

Vilniaus Seimo minėjimas

Didžiojo Vilniaus Seimo 50 metų sukakties minėjime gruodžio 4 d. 3:30val. Municipal salėje paskaitą laikys prof. A. Kučas (Scranton univ. profesorius) Seimo atstovas inž. V. Sirutavičius papasakos įspūdžių iš anų laikų.

Meninėje dalyje dalyvaus H. Kačinskas, buv. Vilniaus dramos teatro aktorius, ir St. Liepas, buv. Vilniaus operos solistas.

Bostono ir apylinkių lietuviai prašomi skaitlingai dalyvauti šiame minėjime.

Rengimo Komisija

Būkime su dainininkais

Vyrų choras šį sekmadienį, lapkričio 27 d. 6 val. vak. Piliečių Draugijos salėj rengia pobūvį. Choras svečius ne tik vaišins gardžiais valgiais, bet ir gražiomis dainomis. Taigi, bus pokylis ir koncertas kartu. Visi ateikime!

J. Arlauskas kandidatas

Bostoniškis Juozas Arlauskas, ilgametis SLA darbuotojas, stato savo kandidatūrą į SLA iždo globėjo vietą. J. Arlauskas yra buvęs SLA Centro Kontrolės Komisijos nariu ir Antros Apskrities valdyboje per 10 metų buvo sekretoriu.

KAS TAS "RAUDONAS VYNAS"?

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris gruodžio 11 d. 3 val. po pietų So Boston High School salėje stato Valdemars Karklinš 3 veiksmų komediją "Raudonas Vynas."

Tas veikalas visai nepanašus į tuos, kuriuos mums ligi šiol čia teko matyti. Jis ir linksmas ir originalus savo mintimis ir situacijomis. Ką jūs darytumėte, būdamas šešiasdešimties metų ir turėdamas nepaprastai gražią žmoną tik dvidešimt dviejų? O jeigu dar tą žmoną pradeda lankyti jaunas draugas? O jeigu dar jūsų akivaizdoj ima jai kalbėti meilės žodelius?

Aišku, jūs griebtumėt jį už apikaklės ir spirtumėt dvilinką nuo laiptų. Galbūt net ir savo gražuolę žmoną drauge su juo. Ir, žinoma, kitą dieną kreiptumėtės į teismą ištuokos reikalu.

Vyriausias šios komedijos veikėjas, kurį vaidina Henrikas Kačinskas, tokiu atveju pasielgia visai ne taip. Net čia būtų sunku ir nupasakoti, ką jis padaro. Tam reikia pamatyti visą "Raudono vyno" komediją. Tik tada galėsite nuspręsti, kad jums nė į galvą neateitų toksai pasielgimas.

Veikalą režiruoja Aleksandra Gustaitienė, glaudžiai bendradarbiaudama su mūsų didžiuoju scenos meistru Henriku Kačinsku. O mūsų vaidintojai — Regina Norvaišaitė, Zita Zarankaitė, Kazys Barūnas ir Antanas Vilėniškis scenoje žįstate.

Vaidinimą ruošia Dramos Sambūrio valdyba ir Bostono Balfo skyrius, kurį šiuo bus visai ne tie, kuriuos paspektakliu teatras nori paremti.

Lankėsi K. Genčienė

Šiomis dienomis lankėsi iš Gary, Ind. sena keleivietė Kazimiera Genčienė su dukterimi Viola. P. P. Benzevičiai ta proga surengė vaišes, į kurias pakvietė ir Michelsonus.

Kandidatas į SLA iždo globėjus

S. C. Budvitis iš Cambridge, Masss., stato savo kandidatūrą SLA iždo globėju.

S. C. Budvitis yra jaunosios kartos veikėjas, jis yra Jaunuolių Komisijos narys, yra buvęs centro Kontrolės Komisijos narys ir dabar yra SLA antrosios apskrities vicepirmininkas.

MŪSŲ PADĖKA

Sandaros Moterų Klubo našlių lapkričio 6 d. pokylyje našlių karaliene išrinkta H. Bushman iš Dorchesterio, o karaliumi W. Vasaris iš Brocktono. Palydovėmis išrinktos: M. Gailius iš Dorchesterio, O. Vinackas iš Brocktono, J. Yksala iš Brocktono, M. Chigas iš Roxbury ir H. Markawiz iš Norwoodo.

Seniausia našlė D. Baniūnienė iš So. Bostono.

Karalienę ir palydoves rinko svečiai ir teisėjai. Teisėjais buvo: M. Steck, Chas. White, Roy Zukauskas, M. Gailius ir S. Chase.

Sandaros Moterų Klubas širdingai dėkoja dalininkams: J. Tamulėnui ir O. Skerkevienei iš N. H., gausiai atsilankiusiems svečiams, visoms ir visiems, prisidėjusiems prie našlių pokylio pasisekimo.

Valdyba

V. Stelmokas — realtor

V. Stelmokas, nekilnojamo turto tarpininkas, yra priimtas nariu į Bostono Real Estate Board ir turi teisę vadintis "REALTOR". Ieškantieji residencinių namų ar nekilnojamo turto investavimui prašoma skambinti telefonais AN 8-0605 arba CO 5-5463, būsite maloniai ir sąžiningai aptarnauti.

Gražus pavyzdys

Į Bostono Lietuvių Vyrų choro repeticiją, kurios vyksta Tautinės Sąjungos namuose 484 E 4th St., So. Bostone, atsilankė senosios kartos lietuvė Stella Paplauskienė iš Bedford, Mass. ir paaukojo chorui $5., linkėdama jam daug sėkmės.

Balsas iš anapus

Iš komunistų vergų stovyklos paleistas austras Valter Stipek parsivežė kartu su juo buvusio Henry Malinausko nuotrauką, kurios antroj pusėj buvo parašyta: "Valteriui. Aš tikiu, kad nepamiršai Mass., Athol, Main Str., 105 Vembre S. J. (Sabulienė-Malinauskaitė A.) ir tikiu, kad vėl pasimatysime."

Stipek sakąs, kad nors nuotrauka buvo jam adresuota, bet ji skirta Malinausko motinai ir seseriai. Malinauskas austrui sakęs, kad jis buvęs suimtas 1946 metais.

Malinausko sesuo Aleksandra Zalubienė gyvena Washingtone, čia jos vyras profesorauja Georgetown universitete.

BUS VISOKIŲ NAUJIENŲ

LDD 21-sios kuopos metiniame pokyly, gruodžio 4 d. Lietuvių Piliečių Draugijos salėj dalyvaus Stasys ir Margareta Michelsonai, kurie nesenai grįžo važinėję Amerikoj 14,000 mylių. Jie papasakos ką matė.

Bus užkąsti ir išgerti ko širdis trokšta. Gros geras orkestras. Pradžia 6 val. vak. Visi kviečiami atvykti —būsite patenkinti.

Skautų sukaktis

Bostono skautai lapkričio 24 d. 6 val. vak. šv. Petro parapijos salėj (55 W 5th gatvė) minės Lietuvos Skautų Sąjungos 37 metų sukaktį ir Lietuvos kariuomenės dieną.

Dr. B. Matulionis (Wallum Lake, R. I.) nuo lapkričio 16 d. iki gruodžio 6 d. yra atostogose ir lanko gimines, pažįstamus Clevelande, Chicagoje, Kanadoje.

Atsisveikinimas

Spalio 26 dieną po ilgos ligos Cambridge, Mass. mirė Pranas Galinis. Štai jo žmonos atsisveikinimas su juo:

Mielas Pranai,
Teks man ilgai ilgėtis
Tavo mėlynų akių,
Kuriom tu į mane žiūrėjai
Suspaustas baisių skausmų.
Tu užmerkęs savo akis
Bandei jas nuo manęs paslėpti,
Bet jau mirdamas į mane
žvelgei,
Kai aš gailiai pradėjau
raudoti.
Nestatysiu aš tau paminklo
Didelio ir sunkaus,
Kad tik būt ženklas,
Kad aš tavo kapą lankau.
Sudiev, ilsėkis ramiai!

Ono Repšaitė-Galinienė

M. Lapėnienė grįžo

Marija Lapėnienė jau grįžo namo ir sveiksta savo geros kaimynės M. Strazdienės prižiūrima.

NAMAS PARDAVIMUI

Dorchestery, gražioje vietoje, 3 šeimynų, 5-5-5 kambariai (colonial style) 3 modernūs balti pečiai, viena kabinetinė sinka, 3 nauji šildymo pečiai, kieto medžio grindys, kaina $14,200.00. Skambinti V. Stelmokui, Realtor, AN 8-0605 arba CO 5-5463.

Parduodu aliejaus pečius

Parduodu du aliejaus pečius, (parlor heaters). Abu "Florence" firmos, mažai vartoti, labai geram stovy. Kreiptis vakarais. (47)

22 Telegraph St.
II-am aukšte
So. Boston.

Lempos Išbandomos Dykai

Televizijos ir radijo lempos (tubes), paveikslų lempos, antenos, radijo aparatai, fonografai žemiausiomis didmenų kainomis pas

Globe Electronics
200 Washington St., Boston
Tel. LA 2-3117
(47)

Hilltop Kalakutų Farma

Tiesiai iš farmos, geriausiai auginti balti olandiški kalakutai. Pasaukit BRockton 8-1696. A. J. Cook, 630 No. Carey St., Brockton, Mass. (47)

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašome kreiptis laišku į:

John Petrus
206 Gold Street
Randolph, Mass.

Arba po pietų užeikite: 409 W. Broadway, Room 4, So. Boston, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :

BRONIS KONTRIM
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dr. B. Matulionis

Vidaus, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Telef. 22, Pascoag, Rhode Island
Adresas: State Sanatorium, Wallum Lake, Rhode Island.
Atstumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

EMPIRE WALLPAPER COMPANY

Savininkas Gerald Vareika
Didelis pasirinkimas visokiausių popierių ir "oilcloth" sienoms lipdyti
su didele nuolaida
135 Emerson St., k. Broadway
Atdara nuo 9 iki 6, penktadieniais iki 8 val. vakaro

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SO 8-1320

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148
Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų —mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštėms ir papirštėms.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.
Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kainą už kiekvieną numerį $1. Pinigai, čekis ar money orderis iš kaino. Adresuokit: (5-6)
Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.

NAUJAS ATIDARYMAS
Raynham Country Club
Ant Rožėno Kalnelio
ĮVAIRŪS GĖRIMAI IR VALGIAI
Šokiai kiekvieną penktadienį ir šeštadienį vakarais
104 kelias Bridgewater-Raynham Line
Kviečia visus pasilinksminti savininkai
Frank Rožėnas ir Povilas Lapėnas

GAIDE MERCHANDISING CO.

Televizijos aparatai, radijai, elektriniai dalykai, laikrodžiai, papuošalai.
318, E STREET, SO. BOSTON
Didelis pasirinkimas gražių ir naudingų dalykų sau ir dovanoms. Prieinamos kainos, lengvos sąlygos. Puikūs laikrodžiai, visokių firmų ir rūšių. Už senus laikrodžius duodame didelį nuolaidą. Siunčiame agentą į namus su prekėm. Šaukit telefonu AN 8-6845 arba užeikit patys į 318 E Street, South Boston.

LINKSMA LIETUVIŠKA UŽEIGA
CASA LOMA
Ant Mėlsvo "Robins Pond" Ežero
Route 106, East Bridgewater, Mass.
ĮVAIRŪS GĖRIMAI—UŽKANDŽIAI—PIZZA
Šokiai kas trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį.
Groja penkių asmenų Eddie Martin orkestra.
Sekmadienį visus linksmina muzika ir dainomis Bill & Tex, the "Singing Sweethearts."
Cas. Loma populiari vieta šokiams žiemą ir vasarą. Dėl informacijų kreipkitės telefonu: Bridgewater 855.

S L A IŽDININKO PAREIGOMS

Indorsuotas Advokatas J. R. Verbalis

WILKES-BARRE, PA.—Advokatas Jonas R. Verbalis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje legalis patarėjas, indorsuotas S. L. A. iždininko urėdui. SLA pirma ir septinta apskritys savo metiniuose suvažiavimuose vienbalsiai indorsavo jį.

Kadangi SLA pinigai ir sekuracijos yra sudėti Pennsylvanijos bankuose, tad juos prižiūrėti reikalinga yra, kad SLA iždininkas būtų iš Pennsylvanijos. Iždininkui esant arčiau Centro bus sutaupyta Susivienijimui daug pinigų kelionės išlaidoms.

Sekant SLA pirmos ir septintos apskričių pavyzdį visi turėtų šiuose rinkimuose nominuoti ir išrinkti advokatą J. R. Verbalį Susivienijimo iždininku.

Adv. J. R. Verbalio Nominacijų Komitetas